

Šiuo metu visose Europos valstybėse plačiai kalbama apie būtinai reikalingą Tautų Sąjungos pertvarkymą. Mat, pasibaigus italų-abisiniečių karui, kurio metu Tautų Sąjunga užsistojo Abisiniją ir jos nepajėgė apginti, išliko ir pačios Tautų Sąjungos silpnumas ir gyvas reikalas tuos silpnumus pašalinti. Drauge su kitų valstybių politikais, apie Tautų Sąjungos pertvarkymą galvas laužo ir Lietuvos užsienio politikos vadovai. Tačiau Lietuva, nors pati yra tarp jvairių, nesvarių tikslų turinčių kaimynų ir pati gerai mato daugelį Tautų Sąjungos silpnumą, vis dėl to ji ir toliau lieka ištikima Tautų Sąjungai. Kartu Lietuva ir toliau dalyvauja visuose tarptautiniuose pasitarimuose, kuriuose bus stengiamasi išlaikyti taiką.

Visa tai labai plačiai ir gražiai liepos 2 d. išdėstė užsienio reikalų ministeris Stasys Lozoraitis per Tautų Sąjungos susirinkimą Ženevoje. Ministeris Lozoraitis tame susirinkime pasakė ilgą kalbą, kurioje išaiškino Lietuvos nusistatymą dėl Tautų Sąjungos pertvarkymo ir taikos stiprinimo darbo. Jis reikalavo, kad Tautų Sąjunga ir toliau būtų aukščiausia tarptautinė taikos gynimo įstaiga, kad ji būtų sustiprinta ir, kad galėtų visados užsistoti savo silpnusius narius.

Lietuvos - Vokietijos Derybos Vėl Tęsimos

Kaip jau žinoma, kovo mėn. viduryje, Vokietijai pasiūlius, buvo pradėtos Lietuvos - Vokietijos derybos. Abiejų kraštų ukiškiems santykiams sutvarkyti. Šios derybos tada tęsėsi apie mėnesį laiko. Bet vėliau, tarp abiejų kraštų atstovų dėl kai kurių klausimų kilus nuomonių skirtumui, derybos buvo laikinai pertrauktos. Pertraukos metu Lietuvos delegacija buvo atvažiavusi į Kauną ir čia vyriausybė išaiškino tuos nuomonių skirtumus. Kartu abi delegacijos pertraukos metu deryboms dar daugiau pasirengė.

Birželio mėn. 30 d. kuriam laikui buvusios pertrauktos Lietuvos - Vokietijos prekybos derybos, buvo vėl atnaujintos. Ir šį kartą jos tęsimos Berlyne. Abiejų kraštų delegacijų sudėtyje žymesnių pasikeitimų nėra. Tik vokiečių delegacija daugiau sustiprinta įvairiais patarėjais. Dabar Lietuvos-Vokietijos delegacijos yra pasiskirsčiusios į gausias bendras komisijas, kurių posėdžiai eina įvairiose Vokietijos įstaigose. Šiuo metu vokiečiai rengia mažojo pasienio susisiekimo prekių sąrašą. Tuo tarpu Lietuvos-Vokietijos prekybos derybų nūotaka yra gera. Tikimasi, kad abi valstybės sutars visais klausimais ir jau netolimoje ateityje naujoji sutartis bus pasirašyta. Derybose Lietuvos delegacijai vadovauja nepaprastasis pasiuntinys ir igaliotasis ministeris Vokietijai Dr. Jurgis Šaulys.

Kaune tuo pačiu metu posėdžiavo mišri Lietuvos-Vokietijos komisija pilietybės klausimams spręsti. Iš Lietuvos pusės komisijai vadovauja Klaipėdos krašto gubernatoriaus pavaduotojas Dr. Sakalauskas. Ši komisija, be kitų, svarstys buv. Klaipėdos krašto direktorijos pirmininko Dr. Šreiberio, buv. Klaipėdos miesto vyriausiojo burmistro Dr. Briudliugerio ir kitų prašymus, kad juos priimtų į Lietuvos pilietybę. Prieš kurį laiką dr. Šreiberis ir dr. Briudliugėris jau buvo laikomi Lietuvos piliečiais. Bet kai paaiškėjo, kad jie neteisėtai gavo Lietuvos pilietybę, iš jų pilietybė buvo atimta ir jie jos ligšiol neturi. Mišriji Lietuvos - Vokietijos komisija pilietybės klausimams spręsti dabar turės apskaityti kelis šimtus prašymų Lietuvos pilietybei gauti. Daugiausia prašymų yra padavę Klaipėdos krašto gyventojai, kurie čia apsigyveno po 1933 metų.

IŠ ISPANIJOS CIVILIO KARO FRONTO

Ispanijos civilio karo padėtis dar nepasikeitė. Vieną dieną valdžios spēkos ima viršų, kitą dieną sukilėliai. Abi pusės su pasiryžimu laikosi. Aiškios persvaros nesimato.

Prancuzija kviečia pasaulio paiegas laikytis neutrališkai, tai yra, kad jos nesikištų į Ispanijos vidaus reikalus. Kitaip gi, grėsia Europos karo pavojus. Anglija ir Belgija tą neutralitetą iš principo paremė. Sovietų Rusija taipgi pasižada remti tą neutralitetą, jei ji rėms Vokietija, Italija ir Portugalija. Italija žada iš principo prisidėti prie neutraliteto, bet stato reikalavimus sulaukyt "raudonąją" propagandą. Vokietija tyli. Portugalija abejoja.

Tuo tarpu sukilėlius remia Italija. Prancuzijai jau pasisekė ištirti du italų kariškių bombnešius, kuriuodu nupuoė Prancuzijos Marokoje. Surasta, kad jie buvo italų kariuomenės orlaiviai ir kad italų orlaivių žymė buvo šviežiai užtepta. Anglija tuos Prancuzijos išvedžiojimus parėmė.

Vokietija taipgi neatsilieka nuo Italijos. Jos du karo laivai Deutschland ir Luchs šią savaitę atplaukė į sukilėlių uostą Centa, Marokoje. Sakoma, kad jiedu atvežė keletą karo ekspertų. Laivų vadovybė atlanke sukilėlių vadą Francisco Franko, kur buvo priimti su pagerbimu. Yra įrodymų, kad vokiečių kariški orlaiviai jau naudojami mušiams su vyriausybes kariuomenę. Mat, kaip vokiečiams taip ir italams norėtusi nuverst radikali valdžią, kad įsteigtus ten fašistinę diktaturą.

Gi prancuzai, anglai ir rusai fašistų nemėgsta ir ža-

da jų žygių netoleruoti jei pastarieji nesilaikys neutrališkai, sako, jei neutralitetas bus sulaužytas, tai Europoje turės susikurti karinis gaisras, kuris nulems fašizmo ar radikalizmo pergalę.

Ispanijos bendro fronto valdžią stipriai remia rusai, prancuzai, meksikonai ir anglai. Iš Sovietų Rusijos jau pasiuntė Ispanijon virš 2-jų milijonų dolerių, kuriuos sudėjo darbininkai. Meksikos darbininkai nupirko keletą bombinių orlaivių. Anglijos unijos pasiuntė \$5,000. Prancuzija siunčia kariškių orlaivius ir kitokią pagalbą Ispanijos valdžiai, kuri tuos užsakymus esą jau iš anksto buvo užsakiusi. Ot tik vakar, rodos pasiuntė 12 mušio orlaivių, 6 iš jų buvo padaryti dėl Lietuvos. Tačiau Lietuvai atsakius tą užsakymą, jis buvo parduotas Ispanijai.

Iš Londono paduoda žinių, kad Sovietai vietoje alyvo išsmugeliavo į Ispaniją auksą ir Hungarijos komunistų vadą Bela Kun ir savo tremtinį Leoną Trockį.

Šiandien mušiai sukilėlių su valdžios kariuomenė eina Guadarramas punkte, 40 mylių nuo Madrido. Sulig Raudonojo Kryžiaus apskait liavimų dabartiniame Ispanijos civiliam kare jau žuvo 35,000 žmonių ir virš 100,000 sužeista. Kariauja su visu pašėlimu ir be pasigailėjimo. Boston Post korespondentas Robert B. Parker tēmijantis mušio lauką iš sukilėlių pusės, pamatė, kad sukilėliai — vienas aficieras ir du kareiviai, varėsi 50 belaisvių. Priėjo prie karininkų ir paklausė, ką jie mano daryt su belaisviais? Sako "užmušim juos. Jau per 5 metus su jais kovojom, tai jau užtenka".

Vokiečių Artilerijos Pajėgos

Warszawski Dziennik Narodowy neseniai idėjo tokį straipsnį apie vokiečių artilerijos pajėgas: Prieš kurį laiką prancuzų spaudoje buvo galima pastebėti nerimą dėl vokiečių kariuomenės koncentracijos Prancuzijos pasienyje ir dėl klausimo, ar rytų pasienyje esantieji fortai dabartinėje padėtyje garantuoja Prancuzijai ramumą, nepavojų prieš eventualią priešų ataką. Senatorius Lemery laikraštyje Le Petit Bleu tvirtina, jog dabartiniu momentu priešui priklauso 80 linijinių divizijų, tame skaičiuje 13 motorizuotų ir 3 šarvuotos divizijos, kurios vienos turi didesnę artilerijos pajėgą, nei turėjo visa vokiečių armija 1914 m. Ryšium su tuo, rašo Lemery.

40,000 Etiopų Maršuoja Artyn Addis Ababa

Gore, Vakarinė Etiopija, rugp. 5. — Iš čia ateina gandai, kad Ras Imru, kariautojų vadas, suorganizavo iš 60,000 kariuomenę, iš kurios pasiėmė 40,000 ka-

PARYZIAUS MONARKISTAI PASIRUOSE MUŠIUI
Prancuzijos socialistų valdžia yra pasiryžus suteikt militariską pagalbą Ispanijos radikalų vyriausybei, kuri veda karą su sukilusiais monarkistais. Šitokis Prancuzijos valdžios pasiryžimas labai supykino tos šalies monarkistus ir nacionalistus, kurie sukėlė riaušes Paryžiaus gatvėse bepuldami radikaliskus susirinkimus.

AMERIKOS DARBO FEDERACIJA SUSPENDAVO 10 UNIJŲ SU 1,000,000 DARBININKŲ

Vašington, rugp. 5. — Amerikos Darbo Federacijos pildantysis komitetas išnešė nuosprendį suspenduoti 10 unijų, kurios remė pramonės unijų komitetą su John L. Lewisu, angliakasių unijai pirmininku priešaky. Bet davė 30 dienų del "pasitaismo". I suspenduotas unijas priklausė milijonas darbininkų. Jomis yra sekancios unijos: 1) Suvienytų angliakasių unija, 2) Suvienyta Drabožių unija, 3) Tarptautinė Moteriškų rūbų unija, 4) Suvienyta audinių unija, 5) Suvienyta gumo unija, 6) Automobilių unija, 7) Alyvo laukų ir Geso išdirbystės unija, 8) Tarptautinė kasyklų unija, 9) Ploksčio stiklo išdir-

bystės unija ir 10) Suvienyta geležies ir plieno unija. A.D.F. po William Green vadovystė jau senai nesantatoje gyvena su pramoniskai organizuojamomis unijomis. Mat, Amerikos Darbo Federacija yra amatų unija, kurioje darbininkai yra organizuojami sulig amato, o ne sulig pramonės (industrijos), ir kaip jau iš prityrimo yra žinoma, amatinės unijos sistema neatsako į šiandieninį organizuotų darbininkų reikalą. o ypatingai, kuomet jie išėina į kovos lauką su darbdaviu. Taigi, kad pasekmingiau savo kovas su darbdaviais laimėt, jie šiandien nori but organizuoti pramoniskai.

Vytauto Didžiojo Universitetas Jau Išleido Pustrečio Tukstancio Diplomuočių Žmonių

Dabartinis Vytauto Didžiojo, anksčiau vadinasis Lietuvos, universitetas buvo steigtas Kaune 1922 metais, vasario mėn. 16 dieną. Nuo jo įsikurimo ligi šių metų liepos mėn. 1 dienos, šis universitetas jau yra išdavęs aukštojo mokslo baigimo diplomus 2,446 asmenims. Specialybėmis diplomai taip pat skirstomi: teologijos — filosofijos išduota 433 diplomai, evangelikų — teologijos — 23 dipl., humanitarinių mokslų — 151 dipl., teisininkų — 811 dipl., matematikos — gamtos — 164 dipl., medicinos — 693 dipl., ir technikos — 171 diplomai. Mokslo daktarų Vytauto Didžiojo universitetas ligšiol jau suteikė 29 asmenims.

Rusai Sulaužė Skridimo Rekordą

Maskva. — Trys rusai lakunai pasiskyrę kelią virš šiaurės asigalio sutaupe 6,000 mylių iš Maskvos į San Francisco; 5,858 mylių kelionę atliko į 3 dienas, 200 mylių toliau negu rekordas padarytas francuzų Codos ir Rossi 1933.

Lietuva su Vokietija Pasirašė Pirklybos Sutartį

Berlynas, rugp. 5. — Lietuva su Vokietija pasirašė pirklybos sutartį ir tuo budu pašalino ekonominį karą tarp tų dviejų valstybių. Sutikta, kad Vokietija iš Lietuvos pirsks tiek ukio produktų ant kiek Lietuva pirsks iš Vokietijos pramonės produktų. Vokietija reikalauja, kad visu perkamų iš Lietuvos kiaulių 40% būtų iš Klaipėdos krašto.

Sutartį pasirašė Berlyne Vokietijos Užrubežinių reikalų ministeris Konstantinas von Neurath ir Lietuvos ministeris Dr. Jurgis Šaulys. Abi šalis esą patenkintos sutartimi ir tikisi, kad po ilgo, ekonominio karo, dabar galės lengvai atsikvėpt. Tačiau sakoma, kad Vokietijai buvo suteikta susitarime pirmenybė. Sutartis turi pirklybinį ir politinį pobudį.

Dirba, Kad Danciga Prijungus prie Vokietijos

Laisvas Dancigo Miestas. — Iš čia ateina žinios, kad vokiečiai rengiasi galutinai su Danciga "apsidirbt". Tuo tarpu Laisvajai miestai trauko du Hitlerio pastatytus unformuoti tvarkdariai. Vienas iš jų yra Arthur Karl Greiser, o kitas Albert Forster. Jie atvirai jau kalba, kad Hitleris busias tik tasyk patenkintas, kuomet Dancigas su jo koridorium atgrįžs prie Vokietijos.

Na, duosis matyt, ką dabar musų pilsudskininkai sakys, kurie veik visą laiką sebravo su hitlerininkais.

Prancuzų ir SSSR Karo Aviacija Čekoslovakijon Karo Atveju

Deutsche Allgemeine Zeitung ryšium su laukiamu Sovietų aukštų karių atsilankymu Čekoslovakijoje rašo, jog būtų klaidinga laikyti dabartinį Sovietų karo lakunų lankymąsi Prahoje kažkuo nauju. Esą, jau eilė metų Sovietų lakunai bendradarbiauja su čekoslovakais, rengdamiesi galimam karui. Pasak laikraščio, karo atveju į Čekoslovakiją atvyktų Prancuzijos ir Sovietų Sąjungos karo aviacija. Bendroms čekoslovakų, prancuzų ir Sovietų karo oro pajėgoms Čekoslovakijoje tokiu atveju esąs numatytas bendras vadas — prancuzas. Esą, jau šių metų balandžio mėn. prie Čekoslovakų karo vadovybės dirbė keliolika Sovietų karininkų. Kovo 6 d. Prahoje įvykusi svarbi konferencija, kurioje dalyvavo čekoslovakų prezidentas Benešas. Krofta, aukštieji vyriausiojo štabo karininkai ir iš Maskvos atvykę karo atstovai. Esą, toje konferencijoje Sovietų atstovai pasiulė nedelsiant atsiųsti į Čekoslovakiją Sovietų karo aviacijos dalių. Jei kiltų karas Sovietų Sąjunga esanti tvirtai pasižadėjusi padėti Čekoslovakijai. Į Čekoslovakiją busią atsiųsta 30 žvalgybinių lėktuvų, 3 eskadrilės po 30 bombnešių, specialii bombinei atakai lėktuvų grupė ir 3 eskadrilės su 324 karo lėktuvais.

Lietuva ir Latvija Buk Sutikusios Perleisti Raudonąją Armiją

Londonas. — Anglų laikraščiai gavo pranešimą iš Varšuvos, buk tarp Sovietų Rusijos iš vienos pusės ir Lietuvos bei Latvijos iš kitos — pasirašyta slapta karo sutartis. Lietuva ir Latvija sutikusios praleisti per savo teritoriją sovietų armiją, jei Vokietija bandytų užpulti Lietuvą. Rusija gi apsiima aprupinti Latviją ir Lietuvą tankais, orlaiviais ir kitokia karo medžiaga.

Lietuvoje Steigiama Šeštoji Aukštoji Mokykla

Lietuvos aukštosiomis mokyklomis vadinamos visos tos, kurios prilygsta universitetui. Ligšiol buvo penkios aukštosios mokyklos: Vytauto Didžiojo universitetas, Žemės ūkio Akademija, prekybos institutas, pedagoginis institutas ir Kauno konservatorija. Liepos mėn. viduryje ministerių kabinetas nutarė įsteigti dar šeštąją aukštąją mokyklą — veterinarijos akademiją. Šioje akademijoje bus ruošiami veterinarijos (gyvulių) gydytojai. Jų trukumas Lietuvoje dabar labai smarkiai jaučiamas. Įsteigus akademiją, veterinarijos gydytojų trukumas bus pašalintas.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVEJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

LIETUVIAI! SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn.

IS SLA 2-ro APSKRICIO ISVAZIIVIMO IR KITOS ZINIOS

Sekmadieny, 26 liepos įvyko SLA 2-ro apskričio kuopų išvažiavimas — metinė gegužinė, Glastonbury lietuvių parke; daug lietuvių dalyvavo iš Con. valstijos, buvo keletas iš New Yorko ir Mass. valstijų.

Gegužinėje nuotaika buvo nebloga iš ryto, bet vakare matėsi nemažai — socialiai prisięsusiu, buvo ir tikiu, kurie varėjo stiprius gėrymus, tuli gero kai buvo pasigėrė ir darė labai šlykštų įspūdį blaiviams žmonėms. Girtuokliavimas gegužinėje pastarujuo laiku tapo paprastu dalyku, kas žinoma, negarbinga ir negražu tiems, kurie girti skerečioja, nemalonumą padaro blaiviams žmonėms. Nejaugi pastarujuo laiku rengiamos gegužinės girtuokliavimo tikslu? Pasigieria ne tik vyrai, bet ir moterėlės.

APVOGĖ "GASPADORIU"

Tame SLA 2-ro apskričio kuopų išvažiavime kaip kurie "svečiai" ir "gaspadoriai" paliko parke ligi vėlaus vakaro, 10-tos valandos; priežastis to butent tokia: 1) "gaspadorius" norėjo parduoti visą likusį alų, arba, su draugais del labo ir pelno Susivienijimo visą alą išgerti; 2) "gaspadoriai" tos gegužinės, kurie per visą dienelę buvo užimti ir neturėjo progos socialiai alučio prigerti, tikėjosi ligi pusianakčio baliavoti.

Pasekmė buvo tokia: vienas iš tų "gaspadorių," butent p. Jonas Sekys, kuris globojo pajamų pinigus (bet kaip tuli SLA nariai pasakoja, buvo gero kai užsigėrę), ir su krepšiu kur tai pasidėjo ir gal but pamiršo, o koks nors svečias ar artimas draugas pasiėmė ir nuėjo su jais. Kiti žmonės dar kitaip kalba apie tą skandalą — vagystę, gi tuom kartu p. J. Sekiui bėda, nes teks jam atskaityti už pražudytus pinigus. Kiek žuvo pinigų kol kas p. Sekys nesako, bet laikui bėgant sužinosime. Gi tuom kartu girtuokliavimo tikslu rengiamos gegužinės daro labai blogą įspūdį.

LIETUVIŲ VETERANŲ POSTAS AUGA

Vietos Lietuvių Karo Veteranai susisipažinti į Lietuvišką Legioną, kuriame dabar jau randasi virš 40 narių pilnai apsimokėjusių metinė mokestį ir aktualiai veikia Poste.

Rugpjūčio 2 d. Lietuvių Legiono Postą (Conn. valstijos) įvyko suvažiavimas New Britaine, kur buvo jūjų eiseną, paradas ir milžiniška, per visą naklį gegužinė. Connecticut valstijoje jau yra įsikūrę 4 L. L. Postai, butent: New Britaine, Waterbury, Hartforde ir Bridgeport, tikimai, kad skaičius žymiai padidės trumpu laiku. Hartfordiečiai Legionieriai entuziastiškai rimtai veikia, organizuojami visi Amerikos ir kitų kraštų karo veteranai. Hartfordiečiai skaitlingai dalyvavo L. L. Postų suvažiavime ir parade.

ISVAZIUOJA CHICAGON

Rugpjūčio 3 dieną išvažiavo atostogauti gerb. P. Vaitekūniene su savo trimis dukterimis, Petryte, Elzbieta ir Alena; visos trys vyksta į Čikagą aplankyti savo giminių atostogų laiku ir geidžia susipažinti su vidurkariinių valstijų metropoliu, Čikaga. Į New Yorką jas palydėjo J. Pagirskas, Hartfordo lietuvių scenoje pasižymėjęs lošejas ir p. V. M. Čekanauskas.

ZADA BUTI "A. L." ISVAZIIVIME

Nemažas būrelis iš Hartfordo lietuvių ketina važiuoti į "Ame-

rikos Lietuvis" metinį išvažiavimą — gegužinę, 6-tą dieną rugsėjo. Galimas daiktas, kad Hartfordiečiai padarys surpyžą Worcesteriečiams. Bravo Hartfordiečiams!

SVEČIO VIZITAS

VVS delegatas Amerikoje, gerb. p. V. Uždavins, "Musų Vilnius" redaktorius, lankėsi New Britaine Lietuvių Legionierių suvažiavime ir ta proga atvyko į Hartfordą, kur jis padarė vizitą savo pažįstamui p. V. M. Č-kui ir skubiai išskelavo į Providence, R. I., kur jis žada vizituoti Lietuvos Vyčių Seimą. Gerb. p. Uždavins sako, kad Amerikoje turis gerų įspūdžių ir jau surinko pakankamai medžiagos vienai knygai, dabar venka antrai. Gerb. p. Uždavins žymus žurnalistas rašytojas, dabar vieši Amerikoje ir dirba organizacinį Vilniaus vadovų darbą. "A. L." Reporteris

Detroit, Mich.

L. MOTERŲ SAJUNGOS ISVAZIIVIMAS

Liepos 26-tą dieną, Belle Isle saloje, įvyko Lietuvių Kataliki Moterų Sąjungos 54-tos kuopos, Detroito, šeimosiškas išvažiavimas, surengtas pačių sąjungiečių. Parkas yra prie upės, pušynais apsuptas. Kuopa pasikyrė \$40. iš izdo šio išvažiavimo parengimui. Apie 200 asmenų, narės su savo šeimomis, emė dalyvumą. Štai buvo apkrauti skaniais valgiais. Dalyviai buvo labai gerai pavaišinti sumaniai pagamintais valgiais. Laikė ro, buvo pasakyta daug gražių prakalbėlių.

Sąjungietės ir jų vyrai suteikė nemažai komplimentų 54-tai kuopai. Šios kuopos pirmininkė, M. Uždaviniene, perstātė kalbėtis bei kalbėtojas. Kalbėje sekanti narė: Ona C. Akso- maitienė, korespondentė ir spaudos Rėmėjų draugijos narė; J. Mediniene, direktorė; M. Uždaviniene, pirmininkė; ir E. Pau- razienė, S.L.K.A. narė, buvo ir vyrų kalbėtojų.

Laikė šio parengimo buvo žaidimų vyram ir moterim. Laimėtojam buvo įteikta dovanos. Šios pramos šeimininkės ir rengimo komisija buvo sekanti: M. Uždaviniene, pirmininkė; A. Gustaitienė; O. Rankelienė; O. Banionienė; P. Medonienė ir kitos. Sąjungietės reiškia padėką visoms, kurios prisidėjo prie šio parengimo; ypač narėms ir vyram už nevežimą ir parvežimą.

Detroito nuo karščio per 7 liepos mėn. dienas mirė 371 žmones. Bet dabar jau oras atvėso pusėtina.

Per didelius karščius citrinos buvo 90c tuzinas ir 3c taksu — viso 93c tuzinas. O dabar citrinos 60c tuzinas. Gydytojai visiems įsakė, kad druską var- totų gerdami vandenį.

Ona C. Akso maitienė

Philadelphia, Pa.

BAISI NELAIMĖ IR MIRTIS

Birželio 29-tą dieną dirbtuvėjų ištiko baisi nelaimė Juozą Vidikauską. Dirbant jam, kaip ten atsitiko, kad nelaimingasis neteko dešinės rankos visai, ir viena koja baisiai liko sutruškinta. Pakol jis buvo nugabentas į ligoninę labai daug kraujo nubėgo ir ten 9-tą dieną liepos pasimirė. Juozas Vidikauskas yra visiems gerai žinomo esperantininko ir eilių rašytojo Kazio Vidikausko brolis. Šitoje baistoje nelaimėje aš Juozo Vidikausko šeimai ir jo broliui Kazimui Vidikauskui linkiu giliausios užuojautos. A. Garliauskas

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 18-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyti kaip brangų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parduoda po \$4.00 ir \$5.00, bet dabar, einant mūsų knygyno knygų išpardavimui, nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiūsim tam, kuris mums prisijus \$1.

Am. Lietuvis Knygynas
14 Vernon St. — Worcester, Mass.

Amerikos Lietuvis Skaitytojų Žinias

Čia pažymim tuos mūsų skaitytojus, kurie jau pasidarbavo del savo spaudos palaikymo ir prisijuntė pinigų už išlaimėjimo tiketu- kus:

- P. Juknys, Sioux City, Iowa — \$1.00
- A. Tauras, Montreal, Canada — 1.00
- J. Snipas, Wilkes, Barre, Pa. — 1.00
- J. Petravičė, Adams, Mass. — 1.00
- L. Pieukonis, Philadelphia, Pa. 1.00
- J. Gudašaukas, Cranston, R. I. 1.00
- J. Barčaitis, Bridgeport, Conn. 1.00
- F. Evans, Easthampton, Mass. 1.00
- A. Vitkus, Framingham, Mass. 1.00
- Mrs. P. Tauzienė, Worcester — 1.00
- J. M. Shaltanis, Chicago, Ill. — 1.00
- K. Karpavičius, Scranton, Pa. 1.00
- A. Aleks, Clinton, Mass. — 1.00
- S. Ekelevičius, Harrison, N. J. 1.00
- M. Padolskis, Hunlock Creek, Pa. 1.00
- K. Šilinis, Rochester, N. Y. — 1.00
- J. Budreis, Port Chester, N. Y. 1.00
- A. Shimkonis, Lawrence, Mass. 1.00
- S. Valentinas, Brooklyn, N. Y. 1.00
- A. Valukonis, Gregg, Pa. — 1.00
- S. Binkauskas, Athol, Mass. — 1.00
- J. Čiras, Worcester, Mass. — 1.30
- K. Lekeckas, Worcester, Mass. 1.00
- D. Mažrimas, Brooklyn, N. Y. 1.00
- K. Januškevičia, Phila., Pa. — 1.00
- V. Jokubaitis, Philadelphia, Pa. 1.00
- K. Lukošūnas, Worcester, Mass. 2.00
- D. Bud, Brooklyn, N. Y. — 1.00
- T. Dambrauskas, Montreal, Can. 1.00
- J. Tamasiūnas, Grafton, Mass. 1.00
- K. Dryža, Philadelphia, Pa. — 1.00
- M. Vasiliauskas, New Haven, Connecticut — 1.00
- M. Sinkevičius, W. Lynn, Mass. 1.00
- K. Valeska, Rochester, N. Y. — 50

Visiems čia sužymėtiems mūsų skaitytojams taria me širdingai ačiū už pasidarbavimą ir p a r a m Ų savosios spaudos. Taipgi sykiu norim prisiminti saviesiems, kad jau laiko ne daug teliko iki mūsų išvažiavimui ir todėl prašytumėm kaip galint pagreitinoti savo darbuotę ir gražinti m u m s išparduotų knygelių galus del vardų paskelbimo ir samskaitu suvedimo. Visokiais reikalais kreipkitės prie mus — Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Baltimore, Md.

SEKMINGAS VIENYBĖS PIKNIKAS

Liepos 26-tą dieną, Arijon Parke įvyko gražus Vienybės piknikas, į kurį suvažiovo gražūs būrelis svečių, Vienybės rėmėjų, kurie gražioje nuotaikoje linksminosi nuo pirmos valandos po pietų iki vėlybos nakties.

Į šį Vienybės pikniką buvo atvykę svečių net iš kitų miestų: iš Philadelphiajos, p. J. Grinius su žmona ir visa p.p. Valių šeima. Iš New Jersey adv. Paulauskas su žmona, iš Brooklyn, N. Y. Vienybės red. J. Tysliava, adm. V. Vaidaitė, Vytalis Bukšnaitis, Vienybės jubiliejaus karalaitė Eug. Vaitkūtė ir keletas kitų, kurių pavardžių neat-simenu.

Prisiartinus vakarami ir orui kiek atvėsus, prasidėjo pikniko programa — prakalbos. Kalbėjo adv. Paulauskas, Vyt. Bukšnaitis, adv. N. Rastenis, teisejas V. F. Laukaitis ir Vienybės red. J. Tysliava. Visų kalbos buvo tautinei patrijočioms ir publika nesigailėjo jiems katėčių. V. Bukšnaitis savo kalboje pažymėjo, kad jaunieji, kurie čia gimė ir augė ir niekad nėra Lietuvos mate, tačiau Lietuvą jie laiko savo motina, o Amerika — tėvu; o jeigu kuris pasirenka sau ir pamotė Rusiją, tai yra, jo dalykas, tačiau tegul jie neužmiršta, kad tokiems lietuvių tarpe vietos nėra ir negali būti. Už tai p. Bukšnaitis gavo gausių katėčių.

Kaip patis piknikas atsibuvo gražioj nuotaikoj, taip ir kalbos buvo pasakytos tyrai patrijotinė, tik gaila, kad ant galo tą gražioj nuotaiką sugadino savo netaktu programą vedėjas J. Šliubis, kuris Baltimoriečiams kaip tai nesuprantamu būdu pateko į tą vietą ir kurią publika nurekė nuo estrados, kas supranta, padarė nemalonumo ir svečiams iš kitų miestų.

Pasibaigus programui, tuojau pasigirdo lietuviškos dainos aidas, kuris savo švelniu ir jautriu, lietuvis sielą gaivinančiu tonu vėl sugražino nesenei paga-

BEDARBIS VALSTIJOS SOSTINĖS NAMUOSE

Kuomet Republikonu ir Demokratų išsibaigę pagalbinis Pensylvanijos fondas, 2000 bedarbių pradėjo piketuoti valstijos sostinė, pastatytą už \$13,000,000; bedarbiai su visomis savo šeimynomis suėjo į įstatymdavystės įstaigą ir ten, kur rasmadi vietas prisiglaudė. Jie reikalauja įstaigos su užrašais ant savo iškabų: "Liaukitės vogt; duokit mums maisto!"

GLASGOW, ŠKOTIJA

METINĖ VISOS ŠKOTIJOS LIETUVIŲ EKSKURSIJA ARBA PIKNIKAS

Škotijos lietuvių Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga, kuri leidžia laikraštį "Išelių Drauga", kiekvienais metais per vasarines atostogas ruošia bendrą visos Škotijos lietuvių ekskursiją, arba pikniką, į kurią nors patogesnę ir gražesnę vietą, tankiausia kur nors Škotijos pajuriuose esančia. Šįmet ta ekskursija suruosta į gražų, nedidelį Millport miestelį, Piet Vakariniėje Škotijoje, ant Isle of Bute salos, apie 70 mylių nuo Glasgow. Ekskursija vyko dviem traukiniais: Lanarkshire apskritis lietuvių keliavo vienu bendru traukiniu, kur keliose vietose pakeliui sustodamas, juos visus paėmė. Gi Glasgow'o ekskursantai turėjo suvisu atsiskirą nuo kitų visų traukinį, kurs išėjo iš Glasgow Central stoties, 3-tojo perono. Apart lietuvių, jame buvo ir škotų keleiviu. Belaukdamas draugių, kiek susivėlinau; todėl traukinis gavau išsėti ten, kur buvo dar vietos. Mano kompartamente, išskyrus porutė senyvu, — man nepažįstamų ūtūvu, buvo visi keleiviai škotai.

Kelionė iš Glasgow į Wemyss Bay, netikėtai įsikabavę su vienu vidutinio amžiaus simpatingu škotu. Pasirodo, kad tai nebėsama paprasto žmogaus. Su buriau škotų pramoninkų iš biznierių, jis yra apkeilavęs daugelį Europos kraštų, o ypatingai Balkanų valstybes. Apie Vokietiją, Austriją, Rumuniją, Graikiją, o ypatingai Italiją, jis pasakojo daug įdomių dalykų. Gavęs tokią puikią progą, tuojau skubino si kuo daugiausia jam, ir kitiems škotams ir Lietuvą pareklamuoti. Kiekvienai mano paaiškintu dalyku, jis ir kiti škotai nemažai dorėjosi. Mat, ikišiol, sakėsi, apie Lietuvą nedaug ką plačiau yra girėjęs.

Besikalbant, staiga privykojame Port Glasgow. Netoli nuo geležkelio, juos pakraštis, stovi juodas, tarsi kokias šmėkla ar vaidyklė, sudegęs pramų jūrinių milžinas "L'Atlantiku", kurio jau 3-čia dalis panaudojant artieleono žvakės, yra nugriauta. Musų traukinys, tarsi zuikelis, medžiotojų šūviu išgandintas, kiek įkabindamas bėga, purtosi, ir kartas nuo karto lenda iš tunelio į tunelį, mat kelias eina per Greenock-Larys kalnynų sritį.

Mano pasikalbėjimas su škotu staiga nutrukta, nes traukinys tarsi vilyčia įneria į Wemyss Bay stotį, kur musų kelionė geleželiu baigiasi, o prasideda jūromis. Lietuvių ekskursantai tarsi vanduo pasipila iš traukinio, ir skuba į čia pat priplaukioje bestovintį ir musų belaukiantį nemažą "Atalantą" garlaivį, kuriame didesnė pusė ekskursijos Lanarkshire apskrities lietuvių, kiek anksčiau atvykusių, musų laukė. Vos spėjus paskubomis laivan sultipti, laivas surinka drebančiu balsu, ir be didelių ceremonijų, atsitolina iš priplaukos. Prasideda kelionė jūra. Laivas plaukia uolėtu, medžiais, žaliu mlynais ir įvairiais augmenimis apžėlusiu pakraščiu, kurs yra pa-

kankamai gilus. Laive ant dėnio, groja kanklių ir akordijonų jureivių įgulos orkestras "Sachara". Stoviu ant laivo denio prie barjero, ir žvalgausi į juras. Prieš akis kitoje Firth of Clyde pusėje, Vakariniėje Škotijoje, matosi Dunoon, Rothesay ir Isle of Bute kalynai. Toliau į Piet Vakarinius, matyti tamsūs, apurkę, milžiniški, debesius remiantį, Isle of Arran salos kalnai.

Kelioms minutėms musų laivas sustoja mažoje Largs priplaukėlyje ir paima daugiau keleivių. Jie visi škotai. Laivui stovint, vandens bangos smarkiai atsimsuša į laivo šoną, ir tuo laivą palangvėli supa. Pučia stiprokas Piet Vakarinis vėjas. Oras sausas, bet debesiuotas. Šen bei ten, pro mus praplaukia kiti garlaiviai su pasveikėjais, vykstančiais į įvairias vietas tankiausiai atostogoms. Musų laivas, priplaukia didžiulius Largs ir Fairley kalynus, kelių dešimtų mylių ilgumo. Priplaukus Fairley — laivas irgi truputį sustoja, ir paima dar daugiau pasaziurų. Vaikščioju pro žmones prisigrūdamas, galas nuo galo po laivo denį, ir žvalgausi. Žmonės jame susigrūdę, tarsi silkės bačkoje! Sutinko gerb. p. P. Bancevičius iš Bellshill — stambiausia Škotijos lietuvių krautuvėnką. Pasišveikiname ir kalbamės. Tuojau apdovanoja mane savo krautuvės cigaretais, su lietuviškais pačiais. Atrodo, tarsi tikrai Lietuvoje yra padirbtai. Laive visur, kur tik pasisuki, skamba įvairios lietuviškos, tankiausiai tautinės lietuvių dainos. Mat visą didžiulį laivo pasaziurį i-kuogos, sudaro lietuviai. Dauguma lietuvių savo krutines pasi-puose lietuviškomis rutomis. Škotai žiuri nesuprasdami, ką tie "zali lapeliai", kaip jie sako, lietuviams reiškia? Kur gaunu progą, paaiškinu. Keppel priplaukė lyje irgi truputį sustojame; tačiau musų laivas naujų pasaziurų jau nebeima.

Pagalijau musų laivas viso pusantros valandos laiko, pasiekia savo kelionės galą — Millport uostą. Iš laivo išlipę ekskursantai paplinta į įvairias pušes: vieni eina į tam tikslu išnuomuoją svetainę, o antrieji traukia per mažą Millporto miestelį į vietinį parką, ant pat jūros kranto palei skardžias uolas, ir bureliais pasiskirstę sėdasi ant didelės žolės pietums. Mat, tokioje kombinuotoje kelionėje, o ypač ant laivo denio atvirame ore, gerokas ir apetitas pietums atsirado! Valandėlei palikę savo drauges ponias, su kuriomis kelionėje truputį prasilenkėme, einu prie pat vandens ir kopiu į sutrukusias, ir be tvarkos išskraupusias uolas, ir žvalgausi po didžiausią jūros plotybę. Nieko ypatingo. Millporto įlankoje tarpe didžiulių kalnų vėjas neįpatingo. Įš po debesų kaskart viis tūkianiu pradeda rodytis saulė ir smarkiai kaitinti. Staiga mane pašaukia ant kitos uolos bestovės p. J. Gečionis, su svečiu kun. F. Venckum, keturios dienos atgal atvykusių iš Belgijos, pavaduoti kun. F. Gutauska, kurs dabar yra išvykęs Lietuvon

Aplankykite Lietuvą PER KLAIPĖDĄ LIETUVIAMS GERAI ŽINOMA SVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Patogi ir greitai kelionė Pigios Laivakorčių kainos

Laivų išplaukimai iš N. Y. KUNGSHOLM ... Rugpjūčio 18 DROTTNINGHOLM ... Rugpjūčio 27 GRIPSHOLM ... Rugsėjo 5 KUNGSHOLM ... Rugsėjo 10

Platesnes žinias apie kelionę teikia veltai ir, parduoda laivakortes, visi mūsų autorizuoti laivakorčių agentai ir visi Svėdų Amerikos Linijos Skyriai. SWEDISH AMERICAN LINE 154 Boylston St., Boston, Mass.

atostogoms. Pasisveikiname ir ant greitųjų susipažinę šį bei tą kalbamės, per binoklius į juras žvalgydamiesi. Tačiau musų kalbą pertraukė gerb. ponios, pašaukusios mus pietums, nes mudu su svečiu, ir musų kompanijonai dar buvome be pietų. Tačiau aš ir svečias, pietus valgėme atskirose kompanijose. Po pietų svečias kun. J. Venckus, visus ten buvusius lietuvių ekskursantus sukviets burin ir sustates vieną kartą ant uolos, o antrą ant žolės paei žydičius krumus, dviem atvėrais visus su vokiška kamera nufotografavo. Parke visur, kur tik eini, iš c. tuziantingų lietuvių krutinių, skamba galinga lietuvių daina.

Beeidamas parko takeliu, sutinku kokį tai tutučių škotų. Mandagiai atsiprašęs, jis mane užkalbina, ir klausia kokios tautos šie žmonės (sup. lietuviai!) ir iš kur jų tiek daug šiandien čia privažiavo? (Mat viso šioje ekskursijoje dalyvavo apie 1,400 lietuvių!). Čia man ir vėl puiki progą! Kiek tik galėdamas, stengiuosi ją išnaudoti. Ant greitųjų trumpai jam pateikiu visas reikalingas informacijas apie Lietuvą ir lietuvius; teigiamai atsakau į visus jo man statomus klausimus ir t.t. Pasirodo, kad jis su Didž. Britanijoje gyvenančiais kitataučiais, dar niekur nėra susidūręs. Mat šios visos apieilinkės salose, išskyrus vieną kitą itałą, jokių kitų kitataučių negyvena. Mano patiekto mis informacijomis, ypatingai apie Lietuvą ir lietuvius, jis labai domėjosi. Galop atsisveikins ir padėkojęs, nuėjo pajurin, žadedamas ateity visa tuo pasinaudot.

Taip gražioje ir turtingoje gamtos vaizdais vietoje, saulės pritvintusiam atvirame ore visiems besimaudant, laikas bėga neapsakomai greitai. Kiekvienas stengiasi visa to, ką aplinkui save mato bei jaučia, kuo daugiausia savin sukaupti — kūną ir dvasią atgaivinti. Dalis jaunimo svetainėje šoka; senesniųjų, vieni vaikštinėja gražomis pajurio ekplanėdomis, antri kalbasi, juokauja, žaidžia; tretai atsigulę ant žolės ilsisi — saulės spinduliuose, tarsi voniose, maudosi ir t.t. Kiek čia visiems džiaugsmo, entuziazmo — savo kunui ir dvasiai įgyti, sustiprinimo ir atsigailinimo.

Bet štai nejuočiomis pristenka 8 valanda vakaro. Neveiznti to, kaip gaila palikti taip malonią ir jaukią vietelę, kiekvienas skubėjęs ir priplaukioje bestovintį laivą. Tačiau 9 valandą jau mes paliekame priplauką. Gryžtant atgal laivas vos vienoje vietoje sustojęs, pilnu greitumu galinąj plėšia į abi pušes vandenį, sukeldamas nemažas juos bangas. Laivo įgulos orkestras (kanklių ir smuikų) pradeda griežti valgą, o pagaliau ir lietuvišką polkutę. — ir denio vidury pradeda sukities apie 10 lietuvių šokėjų porų. Saulei leidžiantis, pradeda pusti smarkus vakaro vėjas — ir vandens bangos be pasigėrėjimo atakuoja laivą. Tačiau ilgai tai nebetruka. Laivas pasiekia Wemyss Bay, kur laivą ekskursantai palieka, ir skuba į traukinis. Lanarkshire lietuvių išvyksta anksčiau, o Glasgow 20 minučių vėliau. Gavę greitųjų traukinį, 11 valandą vakaro, laimingai parvažiuoja Glasgow centralinę stotį, ir didžiausia šia bendra ekskursija patenkinti budami, kiekvienas skuba į namus poilsiu. F. Butkevičius

V. M. ČEKANAUSKAS

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Lenkų Okupacija Meškučių Kaime. Kaip Lenkai Begėdėdai ir Žiauriai Elgėsi.

(Feliiaus Bakšio Pasakojimai)

— Laba diena, ponas amerikone! — tarė Felius Bakšys į stubą lėjęs.

— Laba, laba, mielas kaimyne! Prašau prisėst — atsikvėlimui, paduodamas savo dešinę. Kas gero girdėti Meškučiuose?

— Et, kas ten bus gero, Vladi, tos pačios bėdos. Kol kas ramu, skurstame, vargstame, aiškino jis. Palikau sunų ariant rugienas, o aš atėjau pasikalbėti su tavim, Vladi.

Mudu užsidegėm papirusus ir rukydami kalbėjome apie praėjusius laikus. Prisimenėm incidentą Punių, kur laike Bakšio vestuvių Puniškiai norėjo mums kailį išperti.

Vladi, matai aš jau pasenau, sunus užauginau, jau artojai, — gyvensi jis. O tu dar nevedęs esi, pareiške jis nustebėdamas. Sakyk man, kodėl neapsiženijai, Vladi? Ko tu lauki?...

Prispirtas tokiu klausimu, negalėjau aš rimtai pasiteisinti, galvoju kaip atsakyti į tą jo man nelauktą klausimą. Žinai, Feliu, — sakiau aš, — vienas žymus Lietuvos rašytojas poetas yra pasakęs savo raštuose: „Vaikine, neveski pačios, neteksi vaikine, liuosybės pačios!“. Tada, brangindamas liuosybę, norėdamas obligacijų, kurias pačios išlaikymas sudaro, nusprendžiau buti nevedusiu, — atskiriau aš, bet p. Bakšio neįtikau.

Juokdarys esi, Vladi, — sakė jis. Juk bet pačios nykus gyvenimas. Aš manau, kad tu, Vladi, turi gal daug panų Amerikoje, turbūt Amerikoje daug tokių žmonių yra, kurie be šliubo su moterimis gyvena.

Aš nustebau, išgirdęs savo kolegos tokį pareiškimą. Feliu, kalbi nesąmones. Musų krašte, — Amrikoje žmonės pavyzdinių moralistai, musų šalis viena iš pavyzdingiausių krikščioniškų kraštų — atsakiau aš jam.

Et, Vladi, kam dar protestuojai, užginčini: ar manai, kad mes nežinome kaip amerikoniai gyvena! Pagaliau, ką krikščionybė turi bendro su meilės dalykais bei vyrų su moterimis be šliubo gyvenimu? — pareiškė jis.

Feliu, nesuprantu, nežinau ar tu juokas darai, ar rimtai kalbi? Juk tavo pasakymas pastato mane ir kitus amerikonus į nepadorių žmonių padėtį. Tikėk man, musų krašte, šioms atžvilgiu, žmonės padorūs, be šliubo retai kuris vyras su moteria gyvena, nes pagal įstatymus labai baudžiami tokie žmonės.

Gal ir taip, Vladi. Prašau neįsižeisti del mano tokio pasakymo. Matai, pas mus yra kelėtas iš Amrikos sugrįžusių žmonių, kaip kurie turi po dvi pačias, su viena ženoti, o kita užlaiko be šliubo, — aiškino jis, — gyvena kaip mohamedonai. O jei Lietuvoj jie gali išlaikyti dvi pačias, tai Amerikoje gali jie gyventi turėjo po keturias pačias! — pareiškė jis juokdamasis.

Ne, tokių dalykų nėra Amerikoje. Musų šalyje, šiuo atžvilgiu, moralumas yra pavyz-

dingas. Atrink, Feliu, kad Amerika yra pavyzdingas krikščionių kraštas.

— Et, tu Vladi, vis tą krikščionybę primumi, juk ir Lietuva krikščioniška šalis, gal dar labiau negu Amerika, o Lietuvoje be šliubo gyvenančių daug yra, kaip kurie kunigai su panomis gyvena. Ar gi tu neatsimeni pral. Olsausko, — pastebėjo jis... Už žmogaus blogą elgęsi niekas neatsako, nei bažnyčia nei visuomenė. Delto ir sakau, kad krikščionybė nieko bendro neturi su vyrų ir moterų reikalais.

Juokdarys esi, Feliu. Gana, prašau pakeisk temą savo kalbos.

— Gerai, Vladi, juokas neblogas dalykas, bet daug ir teisybės yra mano pasakyme, — pareiškė jis. Vladi, tikra tiesa, musų šalė Lietuvos visiškai katalikiška, bet paleistuvių, lytiškoms ligomis sergančių žmonių labai daug yra. Kiekvienam didesniam mieste, kur daug skurdžių gyvena, tenai tokių ligonių pilnos klinikos. Bloga pavyzdžiai iš miesto veržiasi į kaimą, į ukininkų dorovingą gyvenimą. Aš nejuokauju, kuomet sakau, kad yra tokių, kurie užlaiko dvi pačias ir niekas jų nebūdžia, už gėdą nelaike. Sakau, kad pasaulinis karas paliko daug blogų pavyzdžių, dabartinę naująją gadynę padarė Lietuvą kitokią kraštu, dabar žmonės kitaip protauja ir keistai elgiasi.

Lenkų Okupacija Meškučių Kaime

— Na, tiek to, Feliu, prašau papasakok man savo atsiminimus iš karo laikų ir lenkų okupacijos. Vakar buvai pradėjęs, bet npaabigai.

— Taigi, tas Remėika senis ir jo sunus nutraukė musų kalbą: aš žinau, kad tau įdomu žinoti, kaip mes gyvenom po lenkais, delto aš atėjau, kad tau papasakoti kiek atsimenu, — sakė jis. Ale pasakyk man, kodėl tu įdomauji apie tokius dalykus? — teiravosi jis.

— Žinai, Feliu, aš noriu šį bei tą parašyti į Amrikos lietuvių laikraštį, — „Amrikos Lietuvių“, todėl man svarbu gauti teisingas svarbias žinias.

— O, tai tu žurnalistas, Vladi? — Aš to nežinojau. Na, gerai pasakysiu tau viską, kaip kas buvo. Tikėk man, nieko nepri-dėsiu nei atimsiu, nes viso kaimo žmonės žino kas Meškučiuose dėjosi, kaip mes su lenkais kovojom ir lenkus iš kaimo išvyjom! — tarė jis, tarsi karys krutinę išdidžiai atstatydamas.

— Buvo šitaip: Lenkai atėjo į Lietuvą 1920 m. vasaros pabaigoje, tuo laiku, kuomet musū-čiai buvo užėmė Vilnių, bolševikams pasitraukus po taikos sutarties pasirašymo Maskvoje. Kuomet musūčiai traukė savo ieigas į Vilniaus apielinkes, tai lenkai veržėsi į Lietuvą, Suvalkų ir Gardino kraštą. Lenkai užėmė Merkinės miestelį, žygia-

PRITAIKYTA UNIFORMA DEL BERLYNO OLIMPIKOS
Tai oficiali uniforma del gatvių ir sporto kontestantų pasidabinimo, kurie dalyvauja 1936 metų Olimpikoje, Berlyne, Vokietijoje, perėitą savaitę. Daugiau negu 300 Amerikos atletų dalyvauja tarpe kontestantų.

vo ant Alytūs, bet buvo sulauktyti už Meškasalo, tatai lenkai pasuko linkui Davainiškų, Meškučių, gal but norėjo užimt Varčios girią ir visus kaimus tarpe Merkinės-Alytaus plento ir Alytaus-Varėnos plento, tatai per Meškučius buriai lenkųėjo linkui Daugų ir Nedzingės, dalis lenkų kariuomenės paliko mus kaimė, visa kuopa, apie 260 gerai ginkluotų lenkų stovėjo Meškučių kaimė, laukė lietuvių nuo Alovės ateinančių linkui Nedzingės, bet dėja, laukdami sulaukė smugio.

— Na, sakyk, kas atsitiko, ar lietuvių su lenkais musis įvyko Meškučių kaimė? — paklausiau aš jo.

— Palauk, leisk man pasakyti, — pareiškė jis. Žinai, buvo taip: tavo brolis Viktoras anksti ryto nuėjo į Užulankio pievas parsivesti arklis saulei tekant, tenai eglėne jį sulaukė lietuviai kareiviai, kurie per Varčią nakties laiku atėjo prie musų kaimo ir buvo pasislėpę Užulanky. Tavo brolis buvo partizanas, priklausė prie slaptos jaunų vyrų organizacijos, kovojo su vokiečiais ir vėliau su lenkais. Viktoras lietuviams pasakė kiek kaimė yra lenkų, kiek kokių ginklų, kur jų sargyba stovi, žodžiu, davė vis šinias ir tenai su lietuviams kareiviams, kurų buvo 9 ir turėjo du lengvus kulkasvaidžius, padarė planą, nutarė užpult lenkus. Bet Viktoras sugrįžo į kaimą, lenkai dar miegojo, gi jų sargyba buvo išstatyta aplinkui kaimą.

— Na, prašau, sakyk, kas atsitiko, ar lietuviai užpuolė ant miegančių lenkų? — Taigi, klausyk, Vladi, viską pasakysiu — tarė Bakšys — nemanyk, kad lengva užpult visą lenkų kuopą keliems lietuviams kareiviams, kurie nežino juosų apielinkės sąlygų, — aiškino jis.

— Tavo brolis Viktoras sugrįžo į kaimą, apžiūrėjo lenkų eiles ir atėjo pas mane ant rodos. Aš kaip pamaciau jį supratau, kad kas nors atsitiko, nes jis buvo labai neramus. Viktoras man pasakė, kad Užulankį randasi burelis lietuvių kareivių, — pirmieji avangardai; Užulankį 9 kareiviai, o Markausko kalne 3, visi turi šautuvus, 3 lengvus kulkasvaidžius ir nori atakuoti lenkus; mums yra gera proga išvyt lenkus, sakė Viktoras.

— Žinoma, aš pritariu jo planui, musų laikas buvo trumpas, reikėjo skubiai veikti, tatai mudu nuėjom pas kiti partizaną Adolfą Aleknavičių (kunigo Jono Amrikoj gyvenančio, brolių), pasitarėm ir slaptai, nušliaužėm daržais, laukais ir Užulankį pas lietuvius. Už kelių minučių pradėjom savo žygi apsupt kaimą.

— Žinai, aš esu senas veteranas, karinė taktika man nesvetima, tatai pagal nustatytą planą, tavo brolis su 4 kareiviais ir vienu kulkasvaidžiu nuėjo, nušliaužė į Meškučių kapines; žinai Vladi, musų kapinės aptvertos aukštoka, stora mūro siena; iš kapinių nustatė kulkasvaidį į galą kaimo, kad jei lenkai būtų bėge linkui Daugų — Vinkšnines kaimo, ta būtų patekę prieš musū-kių, tavo brolio vedamų, kareivių ugnį.

— Aš su kitais 4 kareiviais ir venu kulkasvaidžiu (kuris buvo išstatytas Markausko kalnely prieš kaimą)ėjome arčiau Meškučių kaimo. Aš vedžiau 4 kareivius. Per slėniusėjom, ant pilvo šliaužėm ligi pasiekėm Vadeikių kalnelį, esant už apie pusės kilometro nuo kaimo gatvės. Adolfas Aleknavičius su likusiai 4 kareiviais ir vienu lengvu kulkasvaidžiu, skubiai nuėjo į Doklinės kalną kitam gale kaimo

esantį, tokiu budu mes apsupom kaimą iš abiejų galų ir šiaurvakarinės pusės, pastojom kelią lenkams į Alovę ir Alytų, taipgi linkui Daugų ir grįžimui atgal į Ilgus ir Davainiškės kaimą, kur buvo daugiau lenkų kariuomenės prie plento.

Paleidom Šuvius; Lenkai Persigando, Bėgo, Slėpėsi

— Musų padėtis buvo bloga, Vladi. Lenkai turėjo apie 260

gerai ginkluotų vyrų, o mes 12 kareivių ir 3 civiliai darėm puolimą. Pas mus buvo daugiau drąsos negu proto. Tiesa, lenkai nesitikėjo buti staigiai užpulti; jie tik buvo sukilę, vieni kaimė gaudė vištas, kiti rinko kiaušinius, lašinius del pusryšių, mes nuo Vadeikių kalnelio matėm lenkus po kaimą vaikščiojančius, jų kniūną garuojančią, matėm lenkų sargybinius patuliuojančius.

— Paskirtu laiku, pagal سکوندą sutratėjo musų tris kulkasvaidžiai iš trijų pusių, supyškėjo šuviai šautuvų ir lenkai girdėjo viršum kaimo žvimbiančias kulkas; jie staiga pajuto, kad neprieteliaus apsupti, kad bus jiems galas. Tatai lenkai, galėma sakyti, be rimtos komandos, kur tik galėdami slėpėsi ir bėgo, buvo didelis riksmas, panyka kaimė; išsigandę lenkai rėkė, rėkė ir verkė civiliai gyven-tojai besislėpdami į sklepus, lindo kur kas galėjo, kad tik išsigelbėjus nuo šuvių. Mes greitai supratom, kad pergalė musų pusėje, nes „prošepanai“ lenkai neandė gintis, vieni bėgo paskui vadus linkui Nedzingės per palik-tą atdarą jiems kelią, kiti susigrūdo į kiaušides, avinčybas, slėpėsi jie tvartuose, klonuose ir daržuose.

— Už apie 10 minučių kaimė buvo visiškai tylu. Mes nuo kalno matėm lenkus bėgančius į Nedzingę, tačiau žinojom, kad ne visi išbėgo, kad kaip kurie paliko kaimė, tatai buvo pavojinga mums į kaimą eiti; bet nutarėm, kad reikia nueiti ir kaimė palikusius nusigandusius lenkus surinkti. Ką mes ir padarėm. Atėjom į kaimą, kulkasvaidžius palikom, tie musų kulkasvaidžiai tratėjo į viršų šaudydami, o mes keliese atėjom ir pasakėm gyventojams, kad nebijotų, su pradąsintų vyrų pagelba, surinkom lenkus, nuginklavom; radom mes juos kiaušidėse ir avidėse pasislėpusius; aš Mačionies avynčioj radęs 6 lenkus, nusigandau, nes kaip kurie turėjo šautuvus, bet jie pakėlė rankas ir pasidavė man, atsivariau aš juos kaip avis, viso lenkų į nelaisvę paėmėm rodos 25, kiti išbėgo, nes mes neturėjom laiko ir užtektinai iegų visus sugaudyti.

— Greta lenkų belaisvių, mes paėmėm lenkų garuojančią kniūną su pusryčiais, nemažai paliktų šautuvų, vežimą duonos ir kitokių valgomų daiktų, aš pats su savo arkliais padėjau nuvežti grobį į Alovę; lietuvių 12 kareivių turėjo, bet dėja, grįžo tik vienuolikoje, nes vienas iš Adolfo Aleknavičiaus vedamos grupės, buvo labai drąsus ir norėjo kodaugiau lenkų nušauti, nuėjo už jų kluono ant kalno ir šau-cė į bėgančius lenkus, bet bėgan-tieji lenkai pašovė jį, neužmušė, bet mirtinai sužeidė, o nabagėlis nedrįso į kaimą šliaušti, nes jis nesitikėjo, kad mes kaimą užim-sim, tatai jis nušliaužė į Liepalotus raistus ir tenai mažytėje sa-lutėje prigulė ir mirė, už mėnesio laiko jo lavonas buvo rastas tenai.

— Taigi, tame susirėmime,

geriau sakant, lenkų išvijime žuvom musų vienas drąsuolis, nes buvo neatsargus, per daug drąsus; kiti 11 kareivių grįžo su belaisviais, o musų kaimo žmo-nės džiaugėsi lietuvių pergale, džiaugėsi, kad lenkai buvo išvyti. Bet dėja, tą pačią dieną už apie 2-ju valandą laiko atėjo kita lenkų kuopa į musų kaimą. Laimė, kad aš grįždamas iš Alovės nušik prisdėjau malkų ir šakų pilną vežimą, kitaip lenkai būtų mane įtarę važinėjusi pas lietuvius, gal būtų man lenkišku bizunu nugarą iškapoję, bet dabar tik paklausinėję mane ir paleido.

— Tačiau lenkai ilgai nebuvo Meškučiuos, jie čia jautė lietuvių pavojų, jie žinojo, kad pirm jų atėjimo čia lietuviai lenkus buvo apsupę. Užtaigi, kuomet vieni išėidavo, tai kiti atėidavo. Buvo musų padėtis skandalinga; juk mes negalėjom pasitikėti savivškiais, buvo tokių kvailių, kurie prisipažindavo lenkams, iš-davo žinias. Partizanai, veikė, bet dėja, slapta. Todėl ir tavo broliui Viktorui pavojus visu laiku buvo. Delto Viktorą lenkai vėliau nužiūrėjo ir įtarė partizanau, suėmė jį už proklamaci-jų platinimą. Buvo žioplus, parnešęs iš Alytaus proklamacijąs, atsinešė į stubą ir į laikraštius susukęs padėjo už šventojo pavėiklo ant sienos kabančio, tuom kartu lenkai pietavo jų su-stuboje, jiems parupo pasižiūrėti kokie tie laikraščiai ir kas juose yra, rado įtariamias proklama-cijas. To užteko jiems įtarti ta-vo broli Viktorą šnipu, kaip lietuviams žinių nešėją ir Viktorą suėmė, išvežė į Lukiškės kalėjim-ą į Vilnių, kur jis laukė teismo ir sušaudymo; bet tavo mamytė sirdama dėjo pastangas per valščiaus įtakingus žmones išvaduoti Viktorą; aš du kartus su mamyte tavo buvom nuvažia-ve į Vilnių aplankyti Viktorą ir pranešti jam kaip mes storojome jį išgelbėt nuo mirties. Dėka dvarininkui Žilinskui, kuris pažino tavo mamytę ir patikėjo, o Žilinskas buvo lenkų valdžios žymus valdininkas, per jo pagel-bą Viktoras buvo išgelbėtas: jei ne Žilinskas ir kiti Nedzingės ir Giriakalnio dvarponiai, tai jau savo brolio Viktoro, gal nebūtai gyvo matęs.

— Tai tokia Vladi, padėtis buvo, taip mes vargom ir kovo-jom su lenkais, sakė Felius Bakšys. Mes džiaugėmes, kuomet lenkus lietuviai išvyjo iš musų krašto ir kaimo. Kuomet musū-čiai atsiėmė Merkinės miestelį, Nedzingę, tuomet mes lengviau kvėpavom. Po to įvyko derybos, paskui tapo sustabdytas lietuvių su lenkais karas ir lenkai nesugrįžo į musų kaimą.

— Ne vienas iš musų partizanų — „Dzukijos“ drasuolių paguldė galvą kovose su tais „prošepanais“. Bet ne vienas ir lenkų užbaigė savo gyvenimo dienas Lietuvoje bekariaudami. Šitaip užbaigė savo pasakojimą Bakšys apie lenkų okupaciją Meškučių kaimė.

— Matai, Vladi, ir mes suvai-dinom šiokią-tokią rolę kovose su lenkais, bet mus didžiaviriais Lietuvos valdžia nelaike, mums medaliu neduoda, tą matai pats, su lenkais nekovojai, Amrikoje gyvenai, bet gavai Gedemino Ordėną! — pareiškė Felius, šypo-damas ir tarsi pavydėdamas man tos garbės. Bet aš jam išaiškin-iau, kad garbės dekoracijos, tai menkas dalykas; žmogaus geri darbai, nuopelnai del labo tėvy-nės ir žmonių laisvės, kur kas yra garbingesnis dalykas.

— Na, tai gerai, Vladi, nors parašyk į laikraštį, tegul ameri-

KUR GALITE PASITIKET

Lainer's

VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI

* MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI

* Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS

* GRAZIAI ISVALOMOS

* ATYDŽIAI IŠPROSINAMOS

* KUR REIKIA PATAISOMOS

* SAGUTĖS IŠIUVAMOS

TEL. DIAL 5-5281

AUKŠTOS RUŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĖ

49^c

PAPRASTAI 70

Valymui Pasiulymai

Kaklaraiščiai (12 už \$1.) po 10c
Trumpos Pirštinės, pora ... 10c
Kamonai 49c
Šilkiniai Marškiniai 35c

Detroit Mich.

SKAITLINGAI LANKE PARODA

Lietuvos žymus dailininkas, P. Rimša, laikė savo skulptoros kurinių parodą Detrote, Gordon Beer 'Art' Galleries, 59 Adams Ave., pačiame centro mieste. Ne vien lietuviai, bet ir kitataučiai lankė parodą skaitlingai. Lankytojų knygą pasirašė daug įvairių tautų žmonių. Perskaicius tos knygos lapus, nepasikaitomai daug buvo susižiugėdavę ir išreiškė savo nuomonės labai gražiai. Ne vien mes paroda didžiavomės, bet ir sveitimaučiai plačiai rašė ir kalbėjo apie dailininko kurinius.

Gerbiamas dailininkas, paviešėjęs Detrote, ketina vykti į Pittsburgho lietuvių kolonijas. Jisai žada aplankyti visas didesnes kolonijas. Mes patariam visiem skaitlingai lankyti, nes yra labai įdomus kuriniai bei statuslos musų tautos didvyrių, rašytojų, popiežių, vyskupų ir kitų žymių veikėjų.

Jie yra labai brangūs ir mes turėtumėm daugiau juos įvertinti ir suteikti morališkos paramos musų skulptoriui P. Rimšai. Savo gausiu atsilankymu į jo parodas rodome jam, kad mes apskaičiuojame ir įvertiname jo taip gabiai padarytus kurinius. Musų tauta mažai ir neturi per daugiausia dailininkų. Musų priedermė yra iškilmingai tokias garbingus asmenis priimti iškilmingai. Padėkime jam surasti kambarius parodos atidarymui įvairiose kolonijose ir raginkime žmones, kad jie skaitlingai lankytų tas parodas. J. H. M.

IVAIRIOS ŽINIOS

Juozas Medinis, Detrote lietuvis veikėjas turi didelį rinkinį įvairių ir senų pinigų. Jisai dovanuoja apie 14 monetų sidabrinų senų pinigų skulptoriui P. Rimšai. Gerbiamas dailininkas laikys sau atminčiai, kada lankėsi Detrote su savo paroda.
Ponai A. Barstis išvyko į Grand Rapids, Michigan valstybę, aplankyti savo gimines ir pažįstamus. Detrote jie gyvena ant Pasadena alėjos, Highland Parke. O. C. A.

25 METŲ SUKAKTUVĖS

Kun. Jonas Gervickas minėjo 25 metų kunigystės sukaktuves, birželio 24-tą dieną. Per pastaruosius šešius metus, gerb. kun. J. Gervickasėjo pareigas kaip Mercy ligoninės kapelionas, Muskegon, Michigan.

Kun. Jonas Gervickas buvo įšventintas į kunigus, birželio 24-tą dieną, 1911 metais, Grand Rapids, Michigan valstijoje. Šiame mieste jisai buvo Šv. Petro ir Pauliaus lietuvių parapijos klebonas. Kunigas Gervickas suorganizavo Šv. Jurgio lietuvių parapiją, Saginaw, Mich. ir lietuvių parapiją Toronto, Kanadoje. Jisai gimė Lietuvoje ir išėjo ten mokslus ir lankė seminariją. Jisai baigė kunigystės mokslus Šv. Cyriliaus ir Methodius seminarijoj, Orchard Lake, Mich. O. C. Aksomaitienė

konai žino, kad mes lenkų nebijojom, kad drąsiai ir narsiai su jais kovojom, — sakė Felius.

— Tikrai, parašysiu, Feliu, nes svarbus dalykas. Juk daug lietuvių amerikiečių nežino ką jų suveikėte ir kaip lenkus nugalėjote; juk daug musų kaimynų skaitydami laikraštį apie jūsų didvyriškus žygius prieš lenkus, gerėsis ir didžiuosius jūsų garbingais drąsiais žygiais. (Bus daugiau)

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazi, lėktuvų pašovimas, artilerijos grūasmiai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'Ų parašytoje ir 1-ja premija Amrikoje apdovanotoje karo apysakoje

“DIEVE, PASIGAILEK MUSŲ!”

(God, have mercy on us!)
400 pusl. Gražus, tvirtai apdarai.

“Nedaugelis likusių knygų su gerai apdaru nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)”.

Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikais Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 Atskiras numeris ..... 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

KAD VIENĄ ŽMOGŲ UŽMUŠT, REIKIA 25,000 DOLERIŲ

Dauguma žmonių, abelnai yra nusistaę prieš karą, bet yra ir tokių, kurie tiki, kad karas reikalingas dėl sunaikinimo žmonių prieauglio. Pelnagaudžiai — kapitalistai tik ir dirba, kad kur išprovokavus karą, nes jie žino, kad užsikuręs karas neš jiems milijonus dolerių pelno: vieni dirbs prie amunicijos pabrū, kiti, ypatingai išlavinti uniformuoti "žmones" eis vieni kitų žudyt, o amunicijos išdibėjai — pabrūkantai — bankieriai sau iš tos žmonių skerdynės didelius lobius susikraus.

Pasauliniame kare buvo išskerta 17,000,000 žmonių. Sulig tam tikrų finansistų apskaitliavimo išeiua, kad užmušimas bile vieno iš tų 17,000,000 milijonų kareivių, lėšavo 25,000 dolerių. Tiesa, gyventojų skaitlius truputį sumažėjo, bet jis nieko gero žmonijai neatnešė. Jei peritame pasauliniame kare

buvo išskerta 17 milijonų žmonių, tai kiek jų bus išskerta sekančiame kare? Juk sekantis karas bus daug baisnis ir tas 17 milijonų žmonių gyvybių bus tik tai pradžia. Kam mokėt 25,000 dolerių už nužudymą žmogaus, kad jeigu įdėjus tuos pinigus į pelningą įstaugą ant 5%, tai metų gale gautumėm 1,250 dolerių nuošimčių. Bet galų gale, kas žmonių gyvybę už pinigų nenuperkama? Kas liekasi daryt?

Išeitis: jei mes nenorim but lig gyvuliai skerdžiami keletai pelnagaudžių labui, tai parodykim savo atsparumą. Remkime kiekvieną prieškarinę organizaciją.

Reikalaukime, kad musų valstybės atstovai varde savo valstybės, reikalautų to paties nuo kitų valstybių ko mes nuo jų reikalaujame. O mes nuo jų reikalaujame galutino nusiginklavimo ne vien kurios valstybės, bet visų bendrai!

SUV. VALSTIJŲ KONSTITUCIJA IR JOS PAMATINĖS TIESOS

Aplikantas, prašydamas Amerikos pilietystės, turi išlaikyti kvotimą, kuris parodo ką tas aplikantas žino apie SUV. Valstijų Konstituciją ir valdžios formą kaip ir tos valstijos ir to miesto kur jis gyvena.

Ne taip senai instrukcijos buvo išleistos naturalizacijos egzaminatoriams, aprūpinant, kad jie dėtų ypatingą svarbą link "geros doriškos" ypatybės ir prašytojo užsilikimą namuose, šeimynoje, su susiedais, apielinkėje ir ką jis mano apie valdžios agenturas ir viešą gerovę, o ne tik technikaliską žinojimā smulkmeniškų faktų apie valdžią". Tos instrukcijos iėmė abelną pranešimą apie Amerikos valdžios pamatinės tiesas. Nors sunku iš anksto išpėti kokius klausimus egzaminatoriai užklausa pilietystės kandidato, bet šitas abelnas pranešimas yra svarbus patiems aplikantams, nes apie informacijas ten paduotas bus užklausta nors keli klausimai. Dar kiti klausimai ir atsakymai yra paduoti knygutėje kaip tapti SUV. Valstijų piliečiu?

SUV. Valstijų Valdžia yra valdžia istatymų, ne žmonių. Nė vienas žmogus šioje šalyje nestovi augščiaus už istatymus, ir nė vienas nėra toks nužemin-tas ir toks nelaimingas, kad būtų istatymų neapsaugotas. Nė vienas žmogus, ir nė keli žmonės nedaro istatymus, bet juos daro žmonių atstovai Kongrese ir valstijų legislatorose, taip pareiktas augščiausias žmonių noras.

DEMOKRATISKA VALDŽIA. Valdžios tarnai šioje šalyje negijo savo vietā gimimu, arba paveldėjimu, arba kariškomis pajėgomis, bet valdomųjų pritarimu. SUV. Valstijų Valdžios forma yra respublikos forma, kurios visa galia paeina nuo didžios grupės piliečių ir tā galia pildo jų atstovai, kurie yra išrinkti žmonių tiesiu arba netiesiu balsavimu. Kiekviena Valstija nutarė kas turi teisę balsuoti, bet paprastai, visi piliečiai suvirš 21 metų amžiaus gali balsuoti, jeigu jie sutinka su apsigyvenimu, mokslumu, ir pagalvės mokesčiais, arba kitais tos valstijos reikalavimais, kurioje jie gyvena legaliskais aprūpinimais.

(4) **KONSTITUCIJA, TAI GYVAS DOKUMENTAS.** Konstitucija yra gyvas, augantis dokumentas, kuris savyje aprūpina budus dėl pataisymo ir tokias permainas valdžioje, kokias žmonės randa reikalingas arba pageidaujamas, kad prisilaikius prie laikų. Aprūpina kaip galima įvykdinti, rimtai ir tvarkingai, permainas valdžioje ir pačioje konstitucijoje ir taip apsisaugo nuo pamatinių permainų prievartā arba užpuolimo atžvilgiu.

Daug iš svarbiausių Konstitucijos principų, kurie liečia asmens liuositybę, yra priadai. Ir tarpe tų yra tikėjimo laisvė, žodžio ir spaudos laisvė ir teisės ramiai susirinkti, ir t.t. Tie

(2) **ISTATYMO VIRŠENYBĖ.**

A. PRAPUOLENIS

PASAULINĖS KALBOS KLAUSIMAS IR ESPERANTO

(Tęsinys)

Padedamosios kalbos klausimą visai išsprendė Esperanto kalba. Jei kai kurie vyraujančių kalbų žmonės nepalankiai atsiliepia ir trukdo Esperanto kalbai, tai mums jų norai yra labai aiškūs. Jie net skelbia naujų padedamajai kalbai projektų, norėdami pakenkti Esperanto kalbai, o savąją kalbą įpiršti. Naujos Amerikos niekas neatras, ją atrado Kolumbas. Taip ir su padedamąja kalba. Ji atrasta. Esperanto kalba natūraliai gyvenimo iškelta, jai duotas tvirtas pagrindas tobulėti ir jos pakeisti kita kalba negalima.

Kai kas pastebi, kad Esperanto kalba nebeplintanti. Sako, kad Vokietijoje Esperanto kalba esanti draudžiama, niekur į mokyklas neįvedama ir apskritai, šiais nacionalizmo laikais Esperanto kalbos klausimui nesą vietos. Esperanto esąs internacionalizmas, pacifizmas ir kitoki izmai, žydų prasimanymai ir t.t.

Akyliau ir kritiškiau į tą dalyką pažvelgus, atrodo kitaip. Prieš Didįjį karą ir per kelis metus po karo Esperanto kalba buvo svarstoma iš esmės. Tai buvo mėginimo laikotarpis. Pramokus Esperanto kalbos, buvo griebliamasi ją mėginti praktikoje: ar supras anglai, japonai, kinietis ir kiti. Buvo gaudomi pašisakelbuisių adresai, buvo skelbiamasi laikraščiuose koresponduoti, buvo rašoma atviručių, laišku. Mėgėjai pasikeisdavo fotografijomis, parašydavo vienu kitu klausimu, jaunimas pafliirtuodavo. Kilo klausimas, kaip sektsi susikalbėti žodžiu: ar suprastų vieni antrus. Kiekvienais metais daromi Esperanto kongresai, kurių didesnė programos dalį sudaro įvairios pramogos, pav.: susipažinimo baliai, tautiškųjų šokių ir tautiškais drabužiais pasirodymo vakarai, koncertai, dramos, iškylos ir kalnus, pajurios ir t.t. Į kongresą suvažiavusieji turi progos patirti, kaip vyksta susikalbėjimas žodžiu. Susipažinti tarpininkų nereikia. Kiekvienas drąsiai prieš prisištato, kas ji toks, iš kur. Po kelis sakinius taręs eina toliau. Kartą Esperanto kongrese mane sutikęs anglas, tiesdamas savo ranką, prisistatė: "Esu N. profesorius iš Londono". Man atsakius, dar paklausė, kada atvažiavau, kaip patinka kongresas. "Tamsta mane supranti" — paklausė. "Na, žinoma, suprantu", atsakiau. "Tai ko mums daugiau reikia", paduodamas ranką pasakė ir nuėjo sau. Kongreso metu rengiamos visų tiky-

priedai toki svarbus, kad yra užvardinti "Bill Of Rights".

(5) **KONSTITUCIJA YRA PRIVOLĖ ŽMONISKŲ TEISIŲ.** Konstitucija užtikrina asmeni su pamatinėmis teisėmis gyvenimo, laisvės ir pasistengimo prie laimės.
a) **Tikėjimiska Laisvė.** Tikėjimo laisvė yra gvarantuojama. Gauti vietā SUV. Valstijose nereik išlaikyti jokio tikėjimo kvotimo. Valstija ir bažnyčia atskirai laikoma.
b) **Žodžio ir Spaudos Laisvė.** Asmuo gali sakyti, rašyti, spaudzinti arba išleisti ką tik jis nori, bet jeigu tas, ką jis sako, rašo, spaudzina arba išleidžia yra neteisinga, o jei žaidžia teisės kitų, arba kito žmogaus, tai tas žmogus gali jį paraukti teisman.

c) **Ramūs Susirinkimas.** Atstovinė valdžios forma reiškia, kad žmonės turi teisę susirinkti ir ramiai pasitari apie viešus dalykus, ir prašyti pateisinimo, jeigu tik manyta, kad kas nėra teisinga, pav., laužymas laisvių, kurios jiems Konstitucijos gvarantuojamos.
(6) **Apsaugojimas Asmens.** Negalima nuo žmogaus atimti jo gyvastį, laisvę ar turta be atsakančios teismiškos bylos.
a) Kiekvienas žmogus turi teisę prie teisingo teismo ir progos buti išklaustytu apgynimu jo turto teisių ir jo gyvenimo ir laisvės teisių.
b) Žmonių teisės turėti nepaliečiamybę ypatos ir namų, taipgi laisvę nuo bereikalingų kratų ir užgriebimų neprivalo buti laužoma be legališko varanto.
c) Krimināliskuose atsitikimuose laikoma, kad apginėjas yra nekaltas pakol rastas kaltu ir nei gi galima versti žmogų, kad liudytų priešais savę.
d) Persunkti kaučija neturi buti reikalauta, neigi perdidelės baumės uždėtos nei žiaurus ir nepaprasti nubaudimai daromi.
e) Negalima bent vieną ypatą paraukti už tą pačią kaltbę ir du sykū statyti pavojūn jo gyvastį ar kuno baumę.

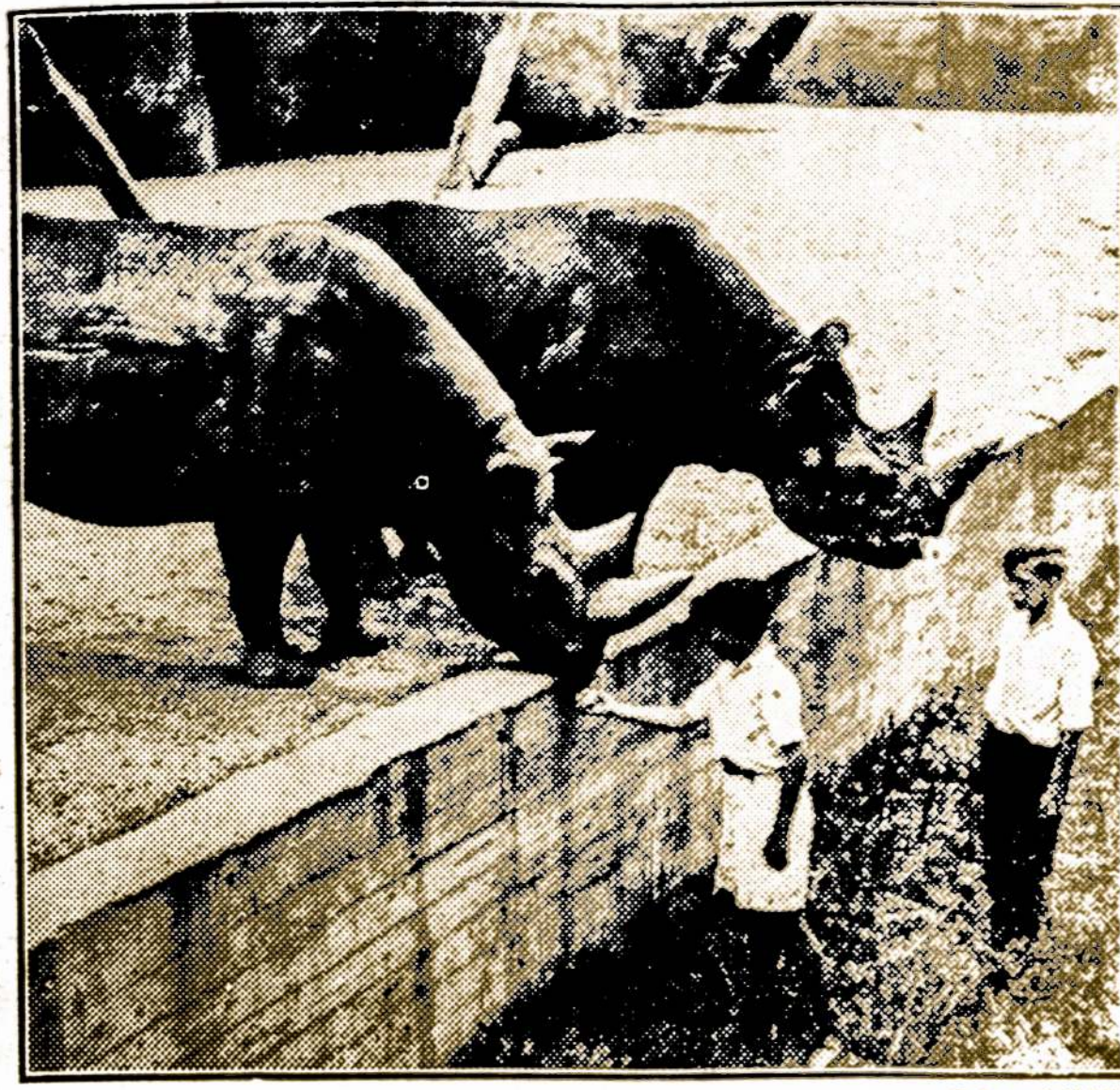
(7) **VALDŽIOS PRADŽIA.** Visa SUV. Valstijų valdžios galia originaliskai paėjo nuo žmonių. SUV. Valstijų valdžia yra iš žmonių per žmones ir dėl žmonių.

SUV. Valstijų Valdžios Organizacija

(8) **VALDŽIA YRA VIENA DELEGUOTOS GALIOS.** Federalė Valdžia deleguotų galių. Konstitucija yra mūsų pamatinis istatymas — jis aiškiai nurodo ir apyboja valdžios autoritetā. Visos galios, kurios neteiktos Federaliai valdžiai per Konstituciją yra rezervuotos Valstijoms arba žmonėms.

(9) **FEDERALĖ SISTEMA.** Pagal federalės sistemos, Konstitucijos istegtos, yra du rušys valdžios, Tautiška Valdžia, kuri yra SUV. Valstijų Valdžia, ir Valstijų Valdžios, kurios valdo 48 valstijas unijoje. Kiekviena Valstija turi savo Konstituciją, kuri neturi susidurti su Federalė Konstitucija.
Federalė ir Valstijų Valdžios su skirtingomis galėmis ir paskirtos skirtingiems tikslams, tai yra tik žmonių agentai ir globėjai.
(10) **PASKIRSTIJIMAS GALĖS.** Federalės Valdžios galia padalinama tarpe trijų skyrių arba šakų.
a) Istatymdavystinė, susideda iš Senato ir Atstovų Buto, jį darau istatymus.
b) Išpildomoji, susideda iš prezidento, vice-prezidento, ir egzekutivyškių departamentų ir agentūru, jį pildo istatymus, ir
c) Teisdyrystė, kuri susideda iš Augščiausio Teismo, ir kitų Federalių Teismų jį perstato arba išaiškina istatymus.

(11) **PATIKRINIMAS IR UŽLAIKYMAS LYGSVAROS.** Saugotis nuo skubių ir blogų patarimų, ar koncentravimo galios vieno asmens arba grupę rankas. Konstitucija aprūpinas patikrinimo ir užlaikymo lygsvaros sistemā.
a) Imtų net 6 metus pilnai atstatyti valdžią, kuri susideda iš narių vienos partijos, su kitos partijos nariais.
Tas yra todėl, kad Prezidentas išrinktas ant 4 metų, Atstovų Buto nariai renkami kas dvieji metai, trečią dalis senatorių renkami kas dvieji metai, bet tik šešių metų laikui.
b) Istatymus Senato ar Atstovų Buto priimtus turi užgirti kita šaka.
c) Prezidentas gali nepasirašyti po Kongreso priimtų istatymų, ir jo nepasirašymą gali panaikinti tik 2-3 dalis balsų kiekvieno buto.
d) Teismai turi teisę išaiškinti priimtus Kongreso istatymus ir peržiūrėti legaliskumą valdžios aficierių aktų, kuriems pavesta jų pildymas. Daugumoje atsitikimų teismai laikė Kongreso aktus nelegaliskais, kad jie priešingi Konstitucijos aprūpinimams.
e) Senatas turi teisę svarstyti ir nepriimti prezidentinį paskyrimą diplomatiniių teisdyrystinių ir nekurių kitų valdžios tarnų, kaip ir turi teisę užgirti ar atsakyti sutartis su svetimomis šalimis.
f) Atstovų Butas turi teisę kaltinti ir Senatą nutiesti ir praškinti iš vietos visus SUV. Valstijų civiliškus aficierius, net ir patį prezidentą. FLIS

PAGAUTI ČIAGIMIAI NOSARAGIAI PAMETA SAVO PASĖLIMĄ.

Afrikos medžiotojai suranda, kad iš visų žvėrių pavojingiausiais yra nosaragai (rhinoceros), ypatingai, kuomet jie buna netikėtai iškelti. Šiedu užaugę žvėrys yra gimę Detroito žvėryne. Jie gausna kai-kada ir užkasti nuo juos atnankančių svečių. Jie dabar jau pasidarė jaukus ir nepavojingi gyvūnai.

bū pamaldos. Katalikai, išklause mišių ir pradžia esperantiškai sakomo pamokslo, skuba į evangelikų bažnyčia pasiklausti pamokslo, o evangelikai teina į katalikų bažnyčia. Darbo posėdiuose daugiau dalyvauja oficialiai siusti atstovai. Bet visi domisi aktyviai dalyvauja diskusijose ir stengiasi patirti, ar gerai supranta vieni kitus.

Praktika parodė, kad nieko nepaprasta. Ne tik skirtingų tautybių, bet skirtingų rasių žmonės laisvai susikalba. Šio entuziazmo pagauti daugiau raše spaudoje, daugiau kalbėjo, tad ir atrodė, kad Esperanto kalba labiau paplitusi, negu dabar.

Tuojuo po karo Esperanto kalbos sąjudis buvo gyvesnis Vokietijoje. Isteigt keli rimtesni laikraščiai, įsikurė tarptautinių esperantininkų organizacijų centrų. Kai kuriose komercinėse ir realinėse mokyklose įvedamas Esperanto kalbos mokymas. Sąjudis Vokietijoje darė įtakos ir kitiems kraštams.

Vokietijos nacionalsocialistiniams sąjudžiui kilus, dar Hitleriui nesant vyriausybeje, jau pasisakoma prieš Esperanto kalbā. Kaip N. rašė iš Vokietijos, buvę pareiktā, kad vokiečiams nereikia jokių padedamųjų kalbų, nes kulturingi viso pasaulio žmonės moki si vokiečių kalbos. Susidarius nepalankioms sąlygoms, sakų mokytojai atsisakė vadovauti tarptautinei mokytojų esperantininkų S-gai ir centras su laikraščiu "Pedagogia Revuo" persikėlė į Holandijā. Tarptautinis esperantininkų policininkų centras persikėlė į Prancūzijā. Neperseniai skaitėme laikraščiuose, kad Vokietijoje draudžiama Esperanto kalbos mokyti mokyklose.

Dabar Esperanto kalba daugiau naudojamas svarstant praktiškus gyvenimo reikalus. Kongresuose jau nebandoma mėginti, ar supras vieni antrus. Koresponduojama tik rimtais klausimais, pasikeičiama vertingomis kolekcijomis, literatūros vertimais ir kita. Visur jaučiamas didesnis susikaupimas ir darbas. Daugely valstybių leidžia Esperanto kalba propaganandinės literatūros apie savo šalis. Informuoja turistus. Universaliosios Esperanto S-gos atstovams, kurių yra jau visi valstybių miestuose, pavesta patarnauti svetimšaliams. Atstovai turi informuoti paklausėjus prekybos, turizmo ir mokslo reikalais. Atvykusiems padeda atlikti reikalus istaigoje, viešbučiuose ir kitur. Kinai skundžiasi japonais, siuntinėja į visas šalis spausdinių su įvykių nuotraukomis. Taikos sutartimi nepatenkinti vengrai rodo savo valstybės apkarpytā žemėlapi. Vokietijoje nors oficialiai ir pasisako prieš Esperanto kalbā, tačiau yra dar esperantininkų organizacijų ir leidžiama laikraščiu. Be to, jų valstybės vado pasakytos kalbos verčiamos į Esperanto kalbā ir spausdintos siuntinėjamos viso pasaulio esperantininkams. Jose aiškinamasi dėl žydų boikoto, priemama, kad netikėtų tuo, ką apie juos rašo užsienio laikraščiai. Ir pagaliau prašo siunčiamas informacijas dėti savo laikraščiuose. Vilniui Vaduoti S-ga išleido brošiūrėlę, "Nia Batalado" (Musų Kovos), Esperanto kalba. Dėl šio leidinio gauta iš užsienio nemaža atsiliepimų Vilniaus klausimu.

Užsienio esperantininkų eilėse yra daug įžymių žmonių, k. a.: daktarų, profesorių ir vyriausybes žmonių. Esp organizacijų globėjų ir garbės narių yra karalių, ministierių ir kitų įžymių asmenybių. Vyriausybes Esperanto kalbai nėra pasyvios. Švedijoje iš valstybės išdo šelpiami Esperanto kalbos kursai. Tos kalbos pamokos įvedamos į komercines ir kitas mokyklas. Prie teismo paskiriami prisiekė vertėjai. Siemet, 1936 m., Austrijos vyriausybė šaukia Vienoje 28-tą Esperanto Kongresą.

Čia suminėjieji faktai daug pasako. Esperanto kalba įgyja daug teisių ir vis plačiau vartojama praktikoje. Pati kalba nėra tikslas, bet priemonė tikslo siekti, kaip ir visos kitos kalbos. Tik skirtumas toks, kad Esperanto kalbos reikia mokytis daug mažiau, negu anglų, prancūzų ir kitų kalbų, o nauda iš to didesnė. O jeigu per Esperanto kalbā ir butų galima įgyvendinti pasaulinis pacifizmas, tai kas čia negera. Juk mes lietuviai esame taikos šalininkai, neturime grobuoniškų siekimų ir esame Europos Unijos šalininkai. Pažvelgę į istoriją, matome, kiek žalos yra padarisi mums svetimųjų kalbų įtaka. O šiandien svetimųjų kalbų įtaka ar mums labai pageidaujama?

Sako, kad Esperanto kalba esanti vienos tautybės žmonių, pav., žydų, prasimanymas ir t.t. Statistika rodo visai ką kitā. Esperantininkų eilėse žydų mažesnis nuošimtis, negu kitų tautybių, nes jie ir be padedamosios kalbos gali apsieiti.

Šiandien neklusiamame, kas mums davė spaudą, elektrā, radio ir daugybę kitų naudingų dalykų. Jie mums reikalingi, naudingi, tad ir naudojamės. Padedamoji Esp. kalba dar tuo naudinga, kad ji nenutautina, neištumia gimtosios kalbos.

Ji tik antroji kalba šalia gimtosios ir valstybinės kalbos. Esp. kalba siekia, kad kiekvienam žmogui tereikėtų mokytis dvi kalbas — savąją ir padedamąją Esp. kalbā. Juk išmolti vienā kalbā visiems ne sunku... O vienam išmolti daugybę kalbų — jokiū būdu neįmanoma.

(Bus daugiau)

Sveikatos Skyrius

DR. JOHN L. RICE, SVEIKATOS KOMISIJONIERIUS
New Yorko Miesto

ATOSTOGŲ LAIKAS IR TAVO VAIKAI

Leiskite Jonuką ir Mariutę per visą vasarą lauke žaisti. Lai jų vasariniai drabužiai buna toki, kuriuos lengvai galima išskalbti ir kurie lengvai nesusipurvina. Ar vaikai namie ar kur išvažiuoja vasarą yra jų vakacijos laikas ir kuo ilgiaus jie, pasilieka lauke, tuo geresnė bus jų sveikata. Bežaisdami jie išmisklina kūnus, šviežias oras ir saulėkaita jiems duoda sveikatai reikalingiausius reikmenius. Visi normališki vaikai ir mergaitės nori lauke žaisti. Raginkite kad jie taip darytų.

Jeigu nēr pavojaus, tai kodel jiems nepavelinti nusiimti b a t u k u s ir kojines ir tegul basi braiždoja vandenyje, nors ir apšlapty. Lavinkite pačioje jaunystėje plaukti. Netik jaunos mergaitės ir vaikai privalo mokėti plaukti, bet ir visi augusieji.

Vartojimas daug vandens ir muilo yra kitas labai geras vasarinis pripratimas. Pratinkit vaikus nusiprausti po kiekvienu pasibovini-

mu, tegul jie tą patys atlieka, tegul neima jokį maistą ir rankutes, jeigu jos nešvarios.

Kiekvienas augantis vaikas ir mergaitė turi gerą apetitą, teisybė, kad jie reikalauja daugiaus maisto negu augę žmonės. Delto yra labai geras pripratimas juos pratinti gerti stiklą pieno, su duona ir sviestu viduryje ryto ir po piet. Svarbų jiems duoti gerus pusryčius, iš vaisių, grudinio maisto su pienu ir duona su sviestu. Vidurdieny jiems duokite gerą užkandį, visuomet su žaliom daržovėm—salota lapu, o vakare duokite karštą valgį iš dviejų lapuotų daržovių, žalią daržovės salotą, ir stiklą pieno apart mėsos, bulvių ir sviesto. Augantis vaikas turi valgyti ką augę šeimynos nariai valgo.

Pratinkite vaikus kasdien pasimaudyti, valyti dantis po kiekvienu valgiu. Jie turi miegoti net dešimts valandų į dieną. Prižiurkite, kad kasdien viduriai veiktu tuo pačiu laiku.

Taip darant, netik vaikai, bet ir motinos linksmai praleis visą vasarą ar tai būtų namie ar kur išvažiuavę.

ISGELBĖJO SAVO KARALIŲ

Anthony Gordon Dick, London pardavėjas, ypatingas policijos žvalgas, išmušė iš rankos revolverį to žmogaus, kuris kėsinosi nušaut karalių Edvardą VIII.

tišką, nes šiomis dienomis protiška sveikata turi lygią svarbą su fiziška sveikata.

Milijonai žmonių ypatingai moterų, reikalauja permąinų vieton pasilsėjimo. Daugelis tą prijaučia. Pavaręs biznierių, iš kurio laikraščiai krečia juokus, ku-

met eina į teatrus pasilsėt, gerai žino kaip svarbu yra permaina. Bet tik gaila, kad jie tą permainą randa viduje, o ne ant lauko.

Raštininkai ir panašūs darbininkai, kurie dalyvauja įvairiuose lošimuose laukuose jau geriau daro. Pirmiausia praleidžia laiką šviežiame ore, 2-ra, tos įvairios žais mės jiems duoda paraginimo. Kiton pusėn, ukininkas, kuris dirba penkiolika valandų per dieną, nuo pavasario iki rudens, gali gražiai praleisti nors dvi žiemes savaites mieste. Ir tas pats su jo žmona.

Yra svarbu gauti naujų idėjų. Žmonės, kurie per daugelį mėnesių vartoja tas pačias idėjas, pasiliks sveikesni ir linksmesni, jeigu išsimokins naujų idėjų laike savo atostogų, ar tos idėjos geros ar negeros, jiems priduos daugiau linksnumo. Nereikia užmiršti kaip juoktis.

Gerai jeig kiekvienas žmogus tik galėtų rasti jam tinkamiausias atostogas. Reikėtų išsirinkti tokią, kuri visai skirtinga nuo jo darbo.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

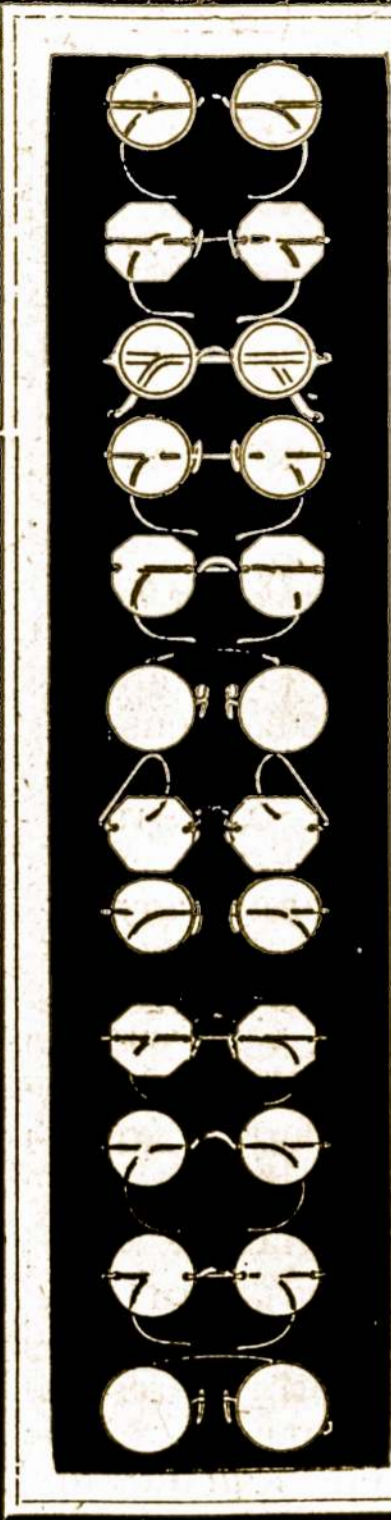
Telefoniniai Automatai Jūrų Gelmėse

Bevielis telefoninis susisiektimas jau yra įvestas tarp Europos ir Amerikos. Tačiau praktikoje jis dar nėra taip tobulas ir pigus, kaip kad turėtų būti. Mat, oro atmainos turi didelės įtakos geram girdėjimui. Todėl dabar kilo mintis sujungti žemynus telefoniniais laidais, kabeliais, panašiai kaip kad telegrafo. Telefonui turi reikšmės tolimas, nes viela, dėl didelio pasipriešinimo, labai silpnina elektros srovę. Srovei sustiprinti yra tam tikri aparatai. Sausumoje toki stiprinamieji aparatai yra lengva įtaisyti. Bet jurose?

Inžinieriai dabar svarsto galimybę įtaisyti tokius stiprinamieji telefoninius automatus jūrų gelmėse. Tyrinėjimai parodė, kad net didžiausiu audrų metu 100 metrų gilumoje jurose yra visai ramu. Tad tiesiant telefoninius kabelius tam tikrose vietose reikėtų nuleisti į tokią gilumą automatinių sustiprintojų. Yra apskaičiuota, kad toki automatai patys vieni galėtų veikti metus. Po metų juos reikėtų pakeisti naujais, kas praktiškai didelių sunkumų nesudarytų. Turint telefoninius kabelius po vandenynu su sustiprintojais, būtų galima tuo pat laiku kalbėtis su keliais abonementais ir telegrafuoti. Tai žymiai papigintų pasikalbėjimų kainą ir biznis galėtų išsimokėti.

Obuoliai Žmonijos Istorijoj

Obuoliai žmonijos istorijoj yra suvaidinę ne labai garbingą vaidmenį. Obuoliu, kaip žinia, susižavėjo daugose leva ir, nepaisydama griežto draudimo, jo paragavo, tuo užtraukdama baisią nelaimę visai žmonijai. Bet dėl levos paikumo daugiausia nukentėjo tik vyras Adomas kurs turėjo vėliau, prakaityta, liekdamas, uždarbiauti duoną ne tik sau, bet ir nusikaltėlei Ievai. Ir ligių laikų daugiausia dėl moterų paikumo kenčia tik vargšai vyrai. Tokia, mat, pasidarė tvarka pasauly. Kiek geriau pavyko su obuoliais graikų didvyriui Heraklui, kuriam buvo pavesta pavogti obuolius iš Hesperidų, nakties dukterų, gyvenusių kažkur dabartiniam Maroko. Heraklas laimingai atliko uždavinį, apgaudamas Hesperidas ir obuolius saugojantį smaką Ladoną.

VALSTYBĖS OPTIKAI

Nuolatinis Pasiūlymas Kurs Yra

Didžiausia Vertė Mieste!

TOKIA VERTĖ KURI NEGALI BUTI PADVIGUBINTA! Dvylika skirtingų stilių ainių... moderniško su rėmais ar be rėmų ir Oksfordo.

AKINIAI

12 STILIŲ

\$5

SU EKSPERTO PRITAIKYMU!

Už viską su Pirmos Rušies baltomis vieno reginio lėnsomis, bile stiprumo kokio jusų reikalauja su rėmais ir pritaikymui, \$5 Mokėk 50c i savaitę

KREDITAS BE EKSTRA MOKESČIŲ Atidaryta Kasdien ir šeštadieniais Iki 9 val. vak.

VALSTYBĖS OPTIKAI

Specialistai Optikai

Chase Name 44 Front St. Worcester Tel. 5-0521

numetė antrą obuolį, prie kurio Atalantė taip pat stabtelėjo. Tas pat buvo ir prie trečio obuolio. Lenktynes tuo budu Hipomenas laimėjo ir Atalantė pasižadėjo buti pavyzdinga šeimūninkė ir žmona. Bet ir čia viskas pasibaigė tragiškai: Hipomenas iš džiaugsmo pamiršo už pagalbą padėkoti deivei Afroditai ir ši, išsižadusi tokiu nedėkingumu, pavertė Hipomeną ir Atalantę pora piktų liutų...

Žinomas yra ir šaulio Vilhelmo Telio šuvis į padėtą ant jo sunaus galvos obuolį. To šuvio rezultate nuo vokiečių imperijos atskilo šveicarija. Vadinas, ir čia obuolys atnešė nelaimę. Taigi, matom, kad žmonijos istorijoj obuoliai nėra laimingas daiktas. Todėl juos geriausiai yra tik valgyti, kadangi juose, kaip dabar sakoma, yra daug vitaminių.

Kišeninis Laikrodėlis

Norint nupasakoti laikrodžio evoliuciją, tektų grįžti į gilia senovę. Laikrodį jau 600 m. prieš Kristų žinojo asiriečiai. Teisybė, tai buvo vandeninis laikrodis, bet jau 560 mt. prieš Kristų Anaksimanderis išrado saulės laikrodį, o 850 mt. po Kristaus, Peartien'as iš Veronos sugalvojo laikrodį su ratų mechanizmu, jį 980 m. pagerino Gerbertas, pritaisydamas svarsčius ir t.t.

Tačiau mus domi kišeninis laikrodėlis. Čia išskyla gineytinas klausimas. Pranciškaus I, didelio meno ir literatūros globėjo, kronikininkai tvirtina, kad tai esąs prancuzo išradimas, tačiau išradėjo pavardės nemini, nors jų raštai plačiai aprašo, kaip tas keistas padaras atrodė. Tai buvo kažin koks tarpininkas tarp mažojo saulės laikrodžio ir kompaso, vidutinės lėkštės dydžio ir labai nepatogus nešioti. Vokiečiai šį išradimą priskiria savo tautiečiui ir net turi didesnių įrodymų, kaip prancuzai. Teisybė, tuo pačiu laiku kada Petras Heuleinas pradėjo Norimberge gaminti kišeninius laikrodėlius, toki pat pasirodė ir prancuzų sostinėje, tačiau jie lengvai galėjo buti atvežti iš Vokietijos. Heuleino išrastasis "svogunas" turėjo kiek panašus į kabančius laikrodžius, mažo arbuzo dydžio.

labai gaubtas, o per ratelį buvo pernerta storoka grandinė laikrodžiui pakabinti ant kaklo.

Iki XVII amž. pradžios kišeninis laikrodėlis yra didelė reikybė, jį įsigyti galėdavo tik turto liai, o kadangi jį formatas mažėjo labai pamažu, tai ilgą laiką jis galėjo dabinti tik turtuolių krutines. Tačiau jo forma palaipsniui keitėsi ir dabar esą muziejuose laikrodėlių, primenančių didelius medaljonus, ar tai šešiakampių ar aštuoniakampių žvaigždžių arba kryžių forma. Apvalią ir pritaikytą kišenei formą laikrodėliai įgavo tik XVIII amž. Kadangi tuo pat laiku į madą įėjo dažyti emaliuje paveikslai, todėl atsirado labai gražūs emaliuoti laikrodėliai. Savo gražiais dirbiniais buvo pagarsėję broliai Huaud iš Huaud iš Ženevos.

Laikrodėlis — rankažiedis (ant rankos) yra paskutiniųjų metų mados išradimas. XVIII amž. kurį laiką buvo madingi laikrodėliai žieduose, labai gražūs ir meniško darbo, bet ir labai brangūs.

Imigracijos Permainos

PASKUTINIO ĮVAZIAVIMO DIENA

Klausimas: Ateivis atvyko čia 1914 m. ir išsiėmė "pirmas po piasas". 1920 m. jis apleido Suv. Valstijas, ir vėl sugrįžo 1923 metais, bet dabar kaip ju reivis, jis apleido laivą ir čia apsisistojė. Ar jis gali tapti Amerikos piliečiu, rokuodamas jo pirmą atvažiavimo laiką 1914 m.

Atsakymas: Ne. Visai ne. Šito žmogaus ilgas išbuvimas iš Suv. Valstijų pertraukė jo nuolatinę rezidenciją šioje šalyje. Imigranto "paskutinis atvažiavimas" skaitomas naturalizacijos tikslams. Kadangi jo paskutinis įvažiavimas yra nelegališkas, tai jis negali naturalizuotis, nors ir jį negalima išdeportuoti todėl, kad jis atvyko prieš liepos 1 d., 1924 m. Prieš Kongresą yra projektas, kuris duotų teisę užsiregistruoti tiems visiems, kurie nelegališkai atvyko tarpe birželio 3 d., 1921 m., ir liepos 1 d., 1924 m., jeigu tas taptų įstatymu, tai šio žmogaus padėjimas pasimainytų.

Jei Nori Susikalbėti su Visu Pasauliu tai įsigyk

ESPERANTO KALBOS VADOVELI

kuriame tilpsta

GRAMATIKA, 38 LEKCIJOS ir ŽODYNELIS

SIOS KNYGOS KAINA \$1.00

Bet jei kas per šį mėnesį naujai užsirašys arba pasinaujins AMERIKOS LIETUVI METAMS

Tas Gaus Tą Esperantų Kalbos Vadovėlį

UŽ DYKĄ

(Amerikos Lietuvio prenumerata \$1.50 metams)

SIŪSDAMI PINIGUS IDĖKIT ISKIRPĘ IR ŠI SKELBIMĄ

Adresuokit šitaip:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET

WORCESTER, MASS.

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRĖNAS

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

284 pusl. su 86 paveikslais; tvirtai viršeliai. KAINA \$1.50, siunčiant paštu 1.65.

Reikalaukite:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET

Worcester, Mass.

Kas Dedasi Lietuvoje

Šiomet Lietuva į Užsienius Išvežė Jau 50 Milijonų Kiaušinių

Šiais metais kiaušinių išvežimas iš Lietuvos į užsienius padidėjo dėl palankių gamtos sąlygų ir glaudesnės kooperatyvų bendradarbiavimo su ukinkais.

kiaušinių pristatymas buvo žymiai didesnis, negu numatyta. Šiomet "Pienocentras" buvo numatęs eksportuoti per išėjusius metus 40 milijonų kiaušinių, o pasirodė, kad tik pirmąjį pusmetį jau eksportavo 50 milijonų.

Šiais metais kiaušinius supirkinėja jau 236 kooperatyvai, o pernai pirmąjį pusmetį kiaušinius supirkinėjo tik 176 kooperatyvai.

Naujos supirkinėjimo tvarkos (svorio) įvedimas prisidėjo prie to, kad šiemet žymiai pakilo kiaušinių kokybės svorio atžvilgiu, nes ukinkai pamatė didesnius kiaušinių gamybos naudingumą.

Labai malonus reiškinys, kad šiemet kiaušinių pristatymas padidėjo tuose rajonuose, kurie anksčiau dėl įvairių priežasčių buvo atsilikę.

Šiais metais daugiausia kiaušinių eksportuojama į Angliją, Čekoslovakiją ir Šveicariją. Numatoma vėl pradėti platesniu mastu kiaušinių eksportą į Vokietiją ir Ispaniją.

Žinoma, tokiam kiaušinių kiekiui išvežti turės būti iš anksto pasiręsta. Pirmoj eilėje turės būti suprastintas kiaušinių priėmimas, kad ukinkams nereikėtų daug laiko gaišti, pristatant kiaušinius.

Kiaušinių supirkimo ir eksporto darbe šiemet buta ir kai kurių sunkumų. Tie sunkumai daugiausia pasireiškė todėl, kad

Esamomis sąlygomis Lietuvos kiaušinių eksportas yra dar labai mažas. Kiek daugiau atkreipus dėmesio šiai ukio šakai, iš Lietuvos per metus galima būtų išvežti apie 200 milijonų kiaušinių.

Žinoma, tokiam kiaušinių kiekiui išvežti turės būti iš anksto pasiręsta. Pirmoj eilėje turės būti suprastintas kiaušinių priėmimas, kad ukinkams nereikėtų daug laiko gaišti, pristatant kiaušinius. Be to, kiaušinių priėmimas turės būti pastovus ir suprastintas kiaušinių tikrinimas. Reikės parengti ir atatinamą žmonių kadra, nes surinkti paruošti eksportui 200 milijonų kiaušinių reikės atitinkamai žmonių.

NEGIRDĖTA CIRKO AUTOMOBILIO KATASTROFA LIETUVOJE

UŽMUŠTI 4 ŽMONES, JŲ TARPE IR FAKIRAS ALI BEI, 19 ŽMONIŲ SUŽEISTA, IŠ KURIŲ TRYS JAU MIRĖ

Liepos mėn. 8 dieną ties Alytaus miesto "Baltijos" automobilį ištko didelė nelaimė. Tas cirkas tik pasibaigus žemės ukio ir pramonės parodos metu gastroliavo Kaune ir turėjo didelį pasiskimą. Po to jis sumanėsa pasirodyti Lietuvos provincijos miestuose.

malę, laužė viską, ir toj katastrofoj mirtinai užmušti tris asmenys, o ketvirtas tuojau mirė ligoninėj. Be to sužeista 19 asmenų, kurių 13 sunkiai. Visi sužeistieji paguldyti Alytaus ligoninėn.

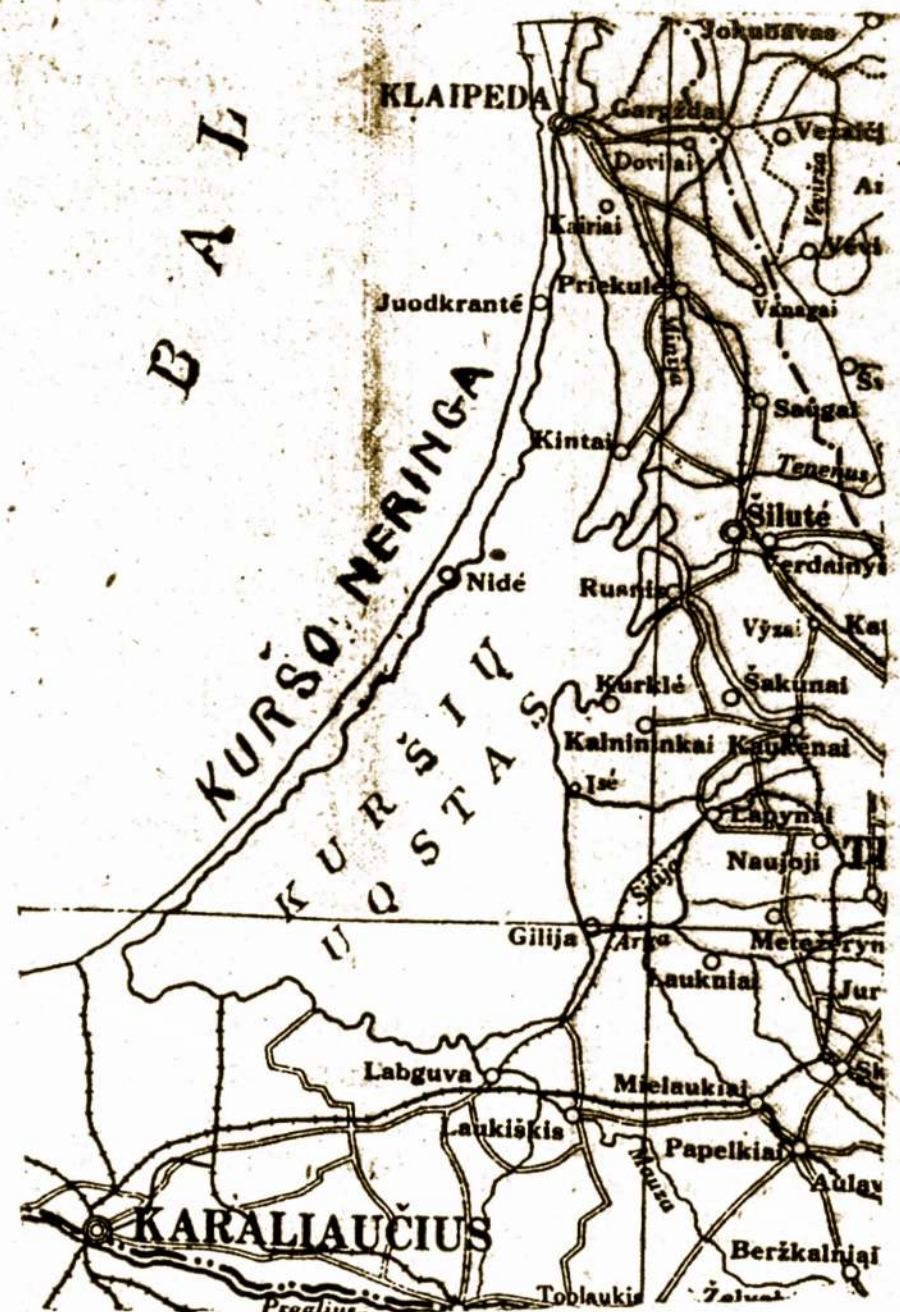
Sunkvežimiai dabar per vad. Alytaus tiltą, kuris yra miesto vidury per Nemuną, neleidžiami. Todėl automobilis važiuo ap link, per geležinį tiltą, kuris yra iš pietų rytų miesto pusės. Ir čia, prie pat tilto, kur kelias užsuka į tiltą, o kelio pylimas aukštas ir stacias, autovežimis lenkė ukininko vežimą, kurio arkliai autovežimio pasibaidė.

Užmušti cirko artistai: Benis Petruškevičius, 34 met. amžiaus, kilęs iš Kazlų-Rudos; Voldemaras Volgensas, 50 m. amžiaus Estijos pilietis; Antanas Pilkauskas, 30 m. amžiaus, iš Sančių; cirko darbininkas Karpas Surininas, 44 m. amžiaus iš Kraonio pav., Dudiškių km., A. Pilkauskas — Ali Bei, tai pargarsėjęs fakiras, garsinęs Lietuvos varda Amerikoje, pasaulinėje Čikagos parodoj. Labai populiarus jis buvo ir Lietuvoj. Tai buvo žmogus daug dirbęs, treniravęs ir pasiekęs žymaus savo darbo meistriškumo.

Tai viena šurpiausių automobilių katastrofų, kokia kada Lietuvoje buvo. Katastrofa sujaukdino Alytaus miesto ir apylinkių gyventojus, kurie buriais lankėsi katastrofos vietoje. Speciali komisija tiria katastrofos priežastis.

Draugijinis žvejų gyvenimas, remiant Finansų ministerija, em žymiai gerėti. Ypatingai žymiai sustiprėjo šventosios uosto smulkaus kredito draugija. 1935 metų pabaigoje žvejai iš jos tebuvo gavę tik 12.000 litų paskolos. Ir Darbėnų bei Palangos smulkaus kredito draugijose 6.680 litų. Finansų ministeri-

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

ŠVENTOSIOS UOSTAS - ANTRŪJI MUSŲ PAJURIO TVIRTOVĖ

Netenka abejoti, kad gilioje senovėje lietuvių tauta buvo jurininkų tauta, tai rodo ne tik įvairūs kronikose aprašyti žygiai, bet ir gausūs jurininkystės terminų žodynas, iš kurio taip pat daug yra pasiskolinę musų kaimynai estai ir suomiai.

Be smulkaus kredito draugijos dar veikia šventosios uoste žvejų savišalpos ir mirties fondas bei žuvų supirkimo, apdirbimo ir pardavimo bendrovė. Ypatingai pirmiau, kada Palangos krašto žvejai turėjo mažiau motorlaivų, jura labai dažnai pareikalavdavo aukų.

Žuvų supirkimo, apdirbimo ir pardavimo bendrovės tikslas padėti žvejams realizuoti rinkoje žuvį ir palaikyti jų kainą. Mat, iki minėtai bendrovės įsistiegiant, žuvį tepirkdavo įvairūs verteisvi ir pati prekyba buvo spekuliatinio pobūdžio.

Draugijinis žvejų gyvenimas, remiant Finansų ministerija, em žymiai gerėti. Ypatingai žymiai sustiprėjo šventosios uosto smulkaus kredito draugija. 1935 metų pabaigoje žvejai iš jos tebuvo gavę tik 12.000 litų paskolos. Ir Darbėnų bei Palangos smulkaus kredito draugijose 6.680 litų. Finansų ministeri-

ja šiemet per šventosios uosto smulkaus kredito draugiją žvejams yra paskirusi be procentinių paskolų. Draugija žvejams duoda paskolas iš 3%. Iš 4-rių atvejų tokių paskolų numatoma išduoti 150.000 litų. Iš tų paskolų žvejai turės išgyyti moderniškių žvejybai reikmenų ir didesnių katerių, su kuriais galėtų plaukti aukšton juron ir tik visų rusių žukliai. Teikiamos žvejams paskolos bus taip sutvarkytos, kad vienam pasinaudojus, galėtų naudotis kitas.

Be smulkaus kredito draugijos dar veikia šventosios uoste žvejų savišalpos ir mirties fondas bei žuvų supirkimo, apdirbimo ir pardavimo bendrovė. Ypatingai pirmiau, kada Palangos krašto žvejai turėjo mažiau motorlaivų, jura labai dažnai pareikalavdavo aukų.

Žuvų supirkimo, apdirbimo ir pardavimo bendrovės tikslas padėti žvejams realizuoti rinkoje žuvį ir palaikyti jų kainą. Mat, iki minėtai bendrovės įsistiegiant, žuvį tepirkdavo įvairūs verteisvi ir pati prekyba buvo spekuliatinio pobūdžio. Nors palyginant su gautu D. Lietuvos pajuryje žuvų kiekiu bendrovė nedaug jų tesupirkdavo, bet ir tas šiekios tokios reikšmės žvejams turėjo. Bendrovė 1934 metų supirko iš žvejų žuvų 27.645 klg. ir 1935 met. — 28.015 klg. Prie to bendrovė turi krautuvė ir padeda žvejams išgyyti įvairių žvejybai reikmenų. Didžiausias žuvų prekyba trūkdantis veiksnis yra stoka žvejybos ir žuvų apdirbimo specialistų. Steigiamoji Latvijos Liepujėje jūros žvejybos ir žuvų apdirbimo specialistų paruošimo mokykla, musų pajurio žvejų sluoksniuose sukėlė didelį susidomėjimą. Yra daug norinčių savo sunus, kurie dabar lanko mokyklą, ton mokyklon leisti.

Be to, šventosios uoste veikia meteorologijos stotis ir hidro-metriniai punktai, kuriuos veda prityręs tų šakų specialistas. Bendrai šventosios uosto reikmė vėl pradeda atgimti. Nereikia manyti, kad staigiai, tyrų smėlių preglobstyje, visas stotusi iškart. Iki šiol padaryti darbai duoda gerą pamatą tolymesniam uosto vystymuisi. Ir reikia manyti, kad jo reikšmė netrukus bus tolygi, kaip klestėjimo laikais šešioliktame simtmetėje.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA PARDUODA LAIVAKORTES

- ir - SIUNČIA PINIGUS

į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suiesko Laivų Vardus, Kuriais Atkelia-vot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šali. Išaiškina Apstį Per-siuntimui Daiktų Lietuvon.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro ant-spauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų, kreipkitės į Amerikos Lietuvis agenturą ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA 14 Vernon Street — Worcester, Mass

Šventosios uostas, be žvejybos, yra svarbus mums dar kele-tu atžvilgiu. Jo senieji tvenk-niai, juroje pasilikę seni poliai, trobėjus liekanos turės didžios svarbos musų archilogams. Per šį uostą viduramžiais ir vė-liau ėjusi prekyba, laivų staty-ba, pirklių sandėliai, jame buvu-sios jurininkų mokyklos ir pana-

SVEIKATOS REIKALAI LIETUVOJE DIDINAMAS LIGONIŲ SKAIČIUS. PLEČIAMAS GYDYTOJŲ TINKLAS PROVINCIJOJE

Dabartiniu metu Lietuvoje yra 71 ligoninė su 3.800 lovų. 11 ligoninių su 1.253 lovomis išlaiko valstybė, 25 ligonines su 1.303 lovomis laiko savivaldybės ir 35 ligonines su 1.285 lovomis — privatus asmens bei įstaigos. Kiekvienam Lietuvos tukstančiui gyventojų tenka po 15,4 lovų. Ligoninių skaičius vis didėja. Apskričių savivaldybės stato vi-są eilę naujų, moderniskai įren-gtų ligoninių. Kelias ligonines Kaun pastatė ir privatus gydy-tojai. Ligoninių statybai ir jų išlaikymui iš valstybės išdo kas-met skiriama stambi pinigų su-ma.

mui, taip pat ligonių gydytojų išlaikymui ir t.t., kad medicinos pagelba būtų labiau pasiekiamą kaimui, pastaruojų laiku susiru-pinta išplėsti gydytojų tinklą provincijoje. Tam tiksliu pas-kirta pašalpy, kuriomis pasinau-dodami gydytojai galės apsigy-venti ir mažesniuose provincijos centruose. — Tsb.

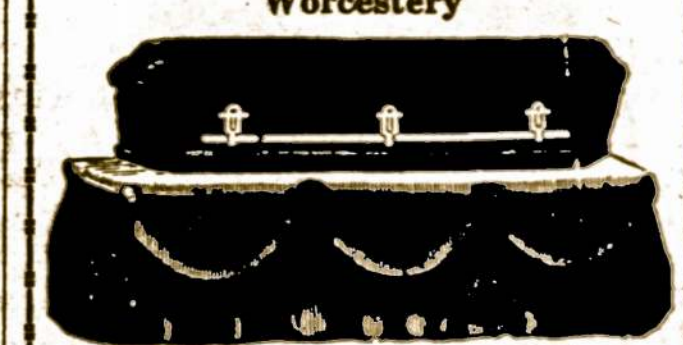
DIDYSIS LIETUVISKAS SAPNININKAS

JAU GATAVAS. Visi knygy-nai, knygų krautuvės bei pavie-niai siūskite užsakymus tuojau. Didysis Lietuviškas Savnin-kas yra papuoštas šimtais pa-veikslių. Savyje talpina 150 di-delio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldė ir atspėja kiek-vieną nors ir nepaprastai siaurą sapnų. Prie Savnininko ena dar ir kitį Laimės Spėjimo Aprašy-mal.

Savnininko kaina ..... 75c. Užsisakant daugiau egzemplior- duodame nuosimtį. Pinigus siūskite Money Order arba doler-iais.

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon Street — Worcester

MOTIEJUS A. CIVINSKAS Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcester

Patarnauju laidotuviem ir išrand-voju automobilius įvairiems reik-laams už prienamaisius kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikalauose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898. 340 HARDING STREET

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVEJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

REKORDŲ ISPARDAVIMAS Columbia — Victor — Okeh — Odeon REKORDAS PO 50c-75c Amerikos Lietuvis Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Arėjas Vitkauskas

ARABIŠKAI ŽEMAITIŠKA ISTORIŠKA APYSAKAITĖ

(Iš Lietuvoje išesiančios Arėjo Vitkausko amerikoniškų novelių ir užrašų knygos "Melė prie Mičigano")

Njujorkas rytas kaip sujudėtas skruzdėlynas — visi į darbus skuba. Bėga žmonės, ir jų visų galvose viena mintis: laikrodžiai — kiek jis dabar rodo?!... Šaligatviuose pečias susiduria į salgas. "Dėdės Tomo bakužės" dalyvis, geltonas japonas, juodaplaukis italas. "Atsprašau!" — be blogo istorimo, kaip tai daro kiti, taria lietuvis, netyčia šoną angliatę pabraukęs. Njujorkas skubus ir įvairus miestas!

Gatvėse, kuriomis plaukia visa banga įvairiausių miesto tarnautojų, yra Amerikos pramonės vaisiai: automatiški restorai. Nėra kambaryje žmogaus padavėjo ir vis tiek visi ne su mažesniu noru pavalgo. Taip sau, įkiša "nikelį" į tam tikrą skylę ir iš kitos skylutės jam atitinkamas kiekis kavos ar kakao išbėga: tik laikyk puoduką! Keistoka, bet skanu!

Šį rytą misteris Vaič (jis Lietuvoje buvo Vaičiuaičiu) ir skobina sviestaduonį, kurį pasiėmė pro atidarytas dureles, valgyti. Valgo beveik nekramtydamas. Kodėl? Gi todėl, kad misteris Vaič šiandien įsiuvėję šapą gali pasivėluoti. Paprastai, kai jis čia valgo, prie kitų skobnelių taip pat daugybė skubančių veidų ryja sviestaduonius, bet šiandien jis pasiliko net vienas. O tai jau tikrai blogas ženklas! Reiškia vėlu. Kramto Vaič sviestaduonį, bet jis nesikramto: nesukramtytas į gerklę sunkiai važiuoja. Net baugu Vaič darosi, kad taip jis pasivėlavo. Bet ne, — štai įeina dar vienas. Reiškia, netaip jau blogai: kitas yra pasivėlavęs. Čia tik darbininkas tegali būti, nes kas gi daugiau į automatišką restoraną eis pusryčių valgyti, jeigu kai kas gali ir lovoje juos neblogoju, kad ir be automato, suvalgyti... Žmogus įėjo, taip pat skubiai į grūdą ir skylutę "nikelį" įsiuvėjęs, kas iš dėžutės buvo jam skirtas, atsisėdo prie artimiausio skobnelio: dabar jie buvo visi laisvi.

Matydamas nelaimės kaimyną ir baigdamas savo valgį misteris Vaič panorėjo pakalbinti tą žmogų. Savo balsą girdint, kad ir tokioje nelaimėje, kaip pasivėlavimas, pasidarė lengviau. Pirmą reikėjo žmogų bet kaip pakalbinti. Tam misteris Vaič taip sau tarė, į žmogų pažvelgęs: — Skanu, kai duona su sviestu.

— O, yes — atsakė truputį pasisukęs žmogus, — mes jį išradome!

— Kas, mes? — dingtelėjo misteriai Vaič galvoje, ir jis geriau pažūrėjo į kaimyną, norėdamas nustatyti jo tautybę. Atsakytojas buvo arabas: tą pasakė jo rudai geltona veido spalva. Žinoma, Lietuvoje per jomarką arabo nesusitiksi, o Njujorke tas ne naujiena. Tai, reiškia arabas. Ir jis sako, kad "mes jį išradome". Įdomu. Misteris Vaič, žemaitis iš Lietuvos, žino kas sviestą išrado, o čia kažin koks arabas tą išradimą savinasi. Čia juk nebesvarbu visa kita, — reikia šį klausimą tuojau išaiškinti. Ir Vaič greta arabo atsisėdo.

— Kas, jūs sviestą išradote, jeigu aš žinau, kas jį tikrai išrado!... — buvo pirmas Vaičio sakynas.

Arabas neramiai pažvelgė į

laikrodį. Jo vaide anaipol nesimatė tos išvaizdos, kuri turėdavo būti tų arabų veiduose, kurie per kiauras naktis pasakodavo pasakas iš tūkstanties ir vienos nakties. Šis arabėlis, taip pat, kaip Vaič, skubėjo į darbą ir jo palinkimas pasakoms buvo kuo mažiau. — Bet žemaitis neatkibio: — Kas sakai, sviestą išrado?! — lino jis.

Arabėlis, žemaitio žvilgsnio prispirtas, turėjo pasiaiškinti. Jis tarė: — Ko gi tamsta nori iš manęs: ar gi tamsta nežinau, kad sviestą išrado arabai!... Tą visas pasaulis žino!

— Kaip, ara-ba-i?... — nepaprastai nustebęs, išputė akis Vaič. — Taip, mister, arabai! Kad butų laiko, papasakočiau, ko tamsta iki šiol nežinau!

— Ne, broliuk, ne "kai butų laiko", o tu turi tuojau imti ir papasakoti man, kaip taip arabai galėjo sviestą išrasti? Gir-di?!...

O viduje net apmaudas Vaič apėmė: — Pamanyk, arabai! Tegul tik jis man papasakoja, aš jam tuojau juodu ant balto išguldysiu, kad sviestą išrado ne arabai ir bendrai ne rudi geltonodžiai!... 'Ta garbė priklaus...'

Tuo tarpu arabas pasiruošė pasakoti, pamojęs ranką į pavėlavimą. — Ei, mister, tu nežinau, kas sviestą išrado, o ar tu nežinau, kas tokia Meka yra? Meka, kaip tu manai, ar tai koks automatiškas restoranas, ar tokių negudrių žmonių, kaip tu, sąjungos buveinė? A?!...

Vaič norėjo parodyti nors dalį užgautų jausmų, bet tuo tarpu arabas pradėjo: — Meka, tai šventas miestas, tu nežinai! Ten arabai pasi-melstį keliauja. — Na, bent, gerbiamasis, ką bendra turi tas su sviestu?... — įsikarščiavęs pagriebė Vaič.

— Palauk, palauk, gerbiama-sis! Keista: tamsta neatrodai šilto krašto žmogus, o kalboje toks šiltas... Čia arabas ir nusijuokė, pakibindamas žemaitio gyvuonį.

— Į Mėką kiekvienas geras arabas turi nukeliauti, kaip jį tur but nekeliavate savo krašte... — Na, sakyk jau tu greičiau apie sviestą!... — Tai taip: toje Mekoje ir sviestas pasidarė... Keliavo ten du maldingi arabai, kelionei buvo pieno ir mašus įsipykė... Žinau, ir mašus: kitoks indas jiems buvo nepatogus. Avies kailį suriša gerai ir pasidarė mašas: nors "munšaina" nešio! Tai tokiame maše (tik tu, mister, žinau kad arabai "munšaino" nenešioja, nes jie klausio savo pranašo įsakymo ir tokių gerimų negeria) ir tie du maldingi arabai nešėsi kelionei sau pieno. O kelionė jų buvo, kad tave kur galas, kaip sunki: viena dykuma — smėlis ir po to dar smėlis... Turėjo arabai ir vandens kitą mašą. Vandeni gėrė, o piena vis laikė. Taip jiems Alachas padėjo, kad atėjus į Mėką visas mašas pieno buvo jiems likęs. Nusikėlė jie nuo kupranugario ir nusinešė į arbatinę, manydami ten jį suvartoti. Atsineša jie

maiša, prasidaro kur reikia — o pienas nebėga! Kas gi čia per Alacho pirštas?! — pamanė jie. Tuomet dideli atlidai Mekoje buvo, tai jie taip ir pamanė, kad per juos Alachas savo gyvybės ženklus rodo... O maiša teko jiems supiaustyti. Ir ką jie jam rado, — Kaip tu manai, mister!... Bekelaujant per dykumą pienas surugo, iš to pasidarė grietinės, o grietinė maise beta-laškuojama pavirto sviestu. Tą paslaptį arabai pirmiausiai arbatinės laikytojui pasakė ir jis tuojau išradimą įvertino ir kitą dieną jau keliavo visas karavanas kupranugarių su pieno mašais, kad pasidarytų iš jo tas naujas puikus metalas... Vargšai tie mano prabočiai, jie dar tuomet nesuprato, kad vis tiek kame bus pienas suraugytas, kad ir ne dykumoje... Taip sviestas ir buvo išrastas, — leisk tamsta paklausti, kaip pavardė?!... — Mister Vaič, — šaute atšovė žemaitis. Jis arabo pasakojimo buvo sužavėtas, nors viduje su juo ir nesutiko. Jam atrodė tas pasakojimas į tūkstantis antrą nakties pasaką, bet jos tikrumas jam buvo taip pat abejotinas, kaip jis žinojo, kad nėra buvęs jokioje Arabijoje... — Tu, žinai, gerai pasakoj! — tarė jis arabui, bet tuojau pat pridurė. — Bet teisybės tavo pasakojime nė už aguonos grūdą!... — Už kokį grūdą?... — nenugirdęs paklausė arabas, bet Vaič jau pradėjo: — Arabe, tu, nelaimingas arabe! Sviestas visai netaip buvo išrastas, kaip tu man nupasakojai! Ar tu nori žinoti, kaip sviestas buvo tikrai išrastas?... Na, žinoma, kad nori — kur gi to kioje nežinioje klaidžiosi!... Sviestą išradome mes, ponas arabe! Mes, lietuviai ir žemaičiai! Žinau kur Baltijos jura yra? Žinai?!... Tai ten tu sviesto išradėjų ir ieškok, o ne kokioje ten Mekoje arba kažin kokiam Alachė?...

— Na, bet kaip gi su tais istorijos faktais, kuriuos aš čia tau, mister, lietuvi, išklauju?!... Ar faktai tau nieko nekaltba, sielai nesako?!... — Žinome mes arabiškus faktus, neapgausi! Dėkui, skaičiau jusų tą tūkstantį su viršum tūkčių: ar tai tu man, arabe, pasakysi, gal, kad ten teisybė?!... Tokie jau jusų tie arabiški faktai!... — Kaip tai, atsprašau, mister, lietuvi! O tas, kad viso pasaulio vartojamos skaitlinės yra išrastos arabų, ar tau nesako, kad arabų faktai tikri kaip tos skaitlinės?!... — Bet veitui butų arabas pasakojęs apie tai, ką reiškia gerų skaitlinių tikrumas. Misteris Vaič biznieriui buti nesirodė ir jam buvo vis tiek kas skaitlines išrado. Sviestas — jau kitas dalykas. Čia tai svarbu, kam ta garbė priklausio! — Žinai ką, gerbiamas arabe, tu savo skaitlines pasidėk: apie sviestą dabar eina disputas... Tai gi, sviestą išradome mes, lietuviai ir žemaičiai. Tai ne jusų arabai!... O kaip tas buvo, "sakai?!... Labai prašau, aš pasakuoju... Dirbo lauke (arabe, išdėmėk: lauke, o ne tavo dykumoje!) lietuvis šienavo. Bet, ką tu, tiesa, žinai apie šieną?... Dykumos juk Arabijoje!... — Atsprašau, o kaip gi tuomet butų pienas pas auos arabus, jeigu nebutų šieno karvėms — norėjo plačiai aiškinti arabas, bet žemaitis jį tik žodžiais pastumė į šalį ir tęsė: — Dirbo tas bernas lauke ir išalko. Na, išalko, tai mergaitė jam ir valgyti į lauką atnešė... Pats žinau, kaip skanu lauke valgyti: tai ne čia, tame Njujorko automate, mister, arabe!... Atnešė mergaitė valgyti ir šalia berno atsisėdo. O kai ji atsisėdo, tai ir noras valgyti bernui dingo... Nežinau, kaip Arabijos mergaitės — tur but tokios kaip ir tu čia — bet lietuvaitės tai oho! Mergaitės, kad mergaitės — nes ir nebegal būt. Kad nusislypsos, tai rodos dangaus uždangalo kraštąs praplyšo... Šioje vietoje Vaič susimąstė ir arabas pamatė, kad reikia vėl jį pažadinti. Jis tarė: — Bet, mister Vaič, juk tamsta apie sviestą išradimą pasakoji, o ne apie tai, kaip Lietuvos mergaitės plėšo dangaus uždangalo kraštus.

— Žinoma, žinoma, arabe, kad apie sviestą, bet prie sviesto ir svajonių atsiranda!... Sėdi bernas ir jį, sėdi ir nevalgo. O kai

TAI ŠITAIP UŽKANDŽIAUJA VARLĖS KOJOMIS
Tulam Orgono fotografui teko proga nufotografuoti raibą gyvatę, kuri kaip tik buvo bepradedanti ryt cietà varlę, kurią paveiksle matome; gyvatė berydama varlę išrakinio savo žandkaulius, kurie, tokiu būdu duoda jai progą praryti cietą gyvumą.

NAKTIES TRAUKINYS

Atvežki, traukiny, man laimę, — kuris miegoti man trukdai! Išvežki abejones, baimę, tebus — ramios nakties sapnai!

Detroit, Mich., 1934. VII. 22 d.

GINKLO DRAUGUI

Senai mačiau tave drauguži, Su kardu žibančiu rankoje, Senai ir karas jau praužė, Laisvi gyvenam Lietuvoje.

Prisimenu kaip kartu jojom, Su tavim drauge Vilniaus link, Kaip drauge fronte mes kovojom, Kaip nugalėjom, prisimink!...

Bet vėl rytas aptraukė rukas, Vilniaus krašte nėra giedros; Musų žemelė' lizdą sukąs' — Aras plėšrus ant visados... — Norėčiau, kol' jauna krutynė, Su tavim vėl į kovą joti, Norėčiau, kol' širdis plieninė, Dar Vilniaus kraštą atvaduoti!

Kviesčiau tave į pulką naują, Lėkčiau, kaip vėsulas laukais; Gyvenimas štai nejuokauja: Jojam, kol' esam milžiniais!...

Vikt. Tatarėlis

JOS AKIS IR JO ŠIRDIS

Į lenktą antakio piaučuvą — pačirkšt! — susižeidė širdis... Iš jos nun kraujas nuolat sruva, bet juokiasi po antakiu akis...

Detroit, Mich., 1934. VII. 22 d.

nevalgo, reiškia, indas, kuriame mergaitė atnešė grietinės bernui, atliekamas — galima juo pagriebė, nesitikėjo... Švyst karpažai. Mergaitė tą gražų

medinį išskaptuotą indelį capt į ranką ir švyst bernui... Šis vos pagriebė, nesitikėjo... Švyst karpažai, kitą — taip ir nuėjo žaidi-

PRANEŠAM, KAD VALGIŲ GAMINIMO KNYGA JAU GATAVA

Tai yra naujai pertvarkyta laida

su priedu
KAIP GAMINTI VAISIŲ VYNAS

Ši knyga susidaro iš 210 puslapių ir yra vienintelė lietuvių kalboje Joje tilpsta virš 400 valgio gaminimų rušių, apie 150 vyno ir likerio gaminimų formulų ir apie 20 formulų del midaus gaminių.

Tilpsta ir daug kitų naudingų patarimų del namų prižiūrėjimo, stalo prirėngimo, ir t.t. ir t.t.

Kiekviena Lietuvė ir Lietuvaitė butinai turėtų šią knygą įsigyti ir naudotis joje tilpstančiais naudingais patarimais. Ši kukorystės ir vaisvynių gaminių knyga turi neįkainojamą vertę. Bet ją tamsta gali įsigyti **TIKTAI UŽ \$1.00**

Taigi, idėk konvertan vieną dolerį ir pasiųsk žemiau paduotu adresu, o mes tuojau pasiūsim tamstai tą taip naudingą jusų šeiminkystei knygą. Knyga įrišta į žalios spalvos storus popierinius viršelius.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET
WORCESTER, MASS.

Naujos Knygos

GAUNAMOS "AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PRAKTISKOJI LIETUVOS VIRĖJA — Pamokymai kaip gaminti įvairūs sveiki ir gardūs valgymai — 362 skirtingi valgiai. Kaina ..... 75c.

MAISTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS — Parašyta Dr. J. Karvelio. Mokykloms ir šeiminkėms vadovėlis ir pamokymai, kaip gaminti sveikūs ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams. Kaina \$1.50

NAMŲ DAKTARAS, nauja daktariška knyga su dviem šimtų receptų. Įsigyk tuoj, sutaupyssi pinigų.. \$2.00

ŽEMAITES RAŠTAI, 3 tomai \$5.50

VAINIKAS, su poetų eilėmis, paveikslais \$1.50

RAISTAS, Upton Sinclair, versta iš angliškos kalbos \$1.25

VAISGANTO RAŠTAI, 7-ni tomai \$7.00

mas, kol svaidyt grietinę jiems nusibodo... Sviedus paskutini kartą indelį, mergaitė pašmėsi pažūrėjo jo turinį, nes buvo laikas valgyti kad ir nenorint. Indelyje mergaitė grietinės neberado... Stebuklai! — suriko ji. Tuomet Lietuvoje bernui su mergaite taip juokauti budavo nuodemė: taip pat, broliu arabe, nemažesni atlidai viešpatavo, kaip tavo toje Mekoje... Tai ir pamanė jiedu, kad, kaip tu sakai, Alacho pirštas jiems pasirodė... Indė buvo ne grietinė, kurią mergaitė į lauką atnešė, o grynas lietuviškas sviestas, pasidaręs sviestas iš grietinės. Jis, arabe, ir išsiplatino pasaulyje ir tu dabar jį valgiai čia, Njujorko automatiškame restorane. Matai, kad ne mes, lietuviai, tu neturėtum dabar ko užkasti!..

Ar arabas sutiko su lietuviu iš žemaitio pasakojimu, nežinia, bet faktas, kad jis pasigriebęs skrybėlę ir labai trumpai murtelėjęs: viso labo! išdume sau: buvo jau labai vėlu eiti į darbą.

Tai, kad sugėdinau arabą! — tarė sau patenkintas misteris Vaič, palengva išėjo iš valgomojo automato ir tyliai, susimąstęs nuėjo Njujorko gatvę, kurioje jau plaukė jūros žmonių, lankantių krautuves arba bėginjančių su įvairiais reikalais iš savo darbo vietų. Vaič šio patenkintas ir artimiausią miesto sodą pasėdėti. Jam buvo tiek, kad ir atleisčių jį rytoj iš darbo už neatėjimą. Jis įrodė netikusiam arabui, kad sviestas išrastas ne kiemo nors kito, o lietuvių...

Kaunas, 1930. III.

JUOKAI

NEPAGELBEJO
— Kaip tai, tamsta nustojai rukti? — Daktaras man uždraudė rukti cigarus ir cigaretus. Mėnesiui laiko praslunkus. — Ir vėl tamsta rukai? Juk sakei, kad daktaras ruktį užgynė? — Užgint, tai užgynė, bet tas daktaras jau dvi nedėlios, kaip miręs.

SUNKUS KLAUSIMAS
— Žinau mama, šiandien mokytojas klasėj uždavė tokį klausimą, į kurį nė vienas mokinyš nemokėjo atsakyti. — Ką gi mokytojas klausė? — Jis paklausė — kas išmūšė langą?

TARNYBINIS JUBILIEJUS
Tarnautojas darbavui: — Ponas šeiminkinke! Šiandien sukanka dvidešimt penkeri metai kaip tamstos žmonij tarnauju. Daug vargo, nemalonių per tą laiką iškenčiau. Suliesėjau nuo sunkaus darbo ir pražiliau nuo rupeščių. Jubilėjaus progą norėčiau tamstas prašyti man... Šeiminkininkas nutraukdams kalbą: — Suprantu. Gerai jau gerai. Še tau doleris ir nusipirk vaistinėj skystimo plaukams nusidažyti.

Vietos žinios

Paskutinis Pakvietimas

Šiuo pranešam, kad "Amerikos Lietuvis" Rėmėjų piknikas įvyksta šį sekmadienį, rugpjūčio 9-tą, 1936, ant Babrausko ukės, Leicester, Mass.

Kadangi visos didžiosios vietinės Lietuvių Draugijos remia viršminėtą pikniką, tai be abejonės, kad piknikas bus skaitlingas žmonėmis ir turtingas programų ir žaislais.

Kurie norite žuvalt — atvažiuokit žuvalt, katrie norite grybaut, tai ir grybų čia rāsité, o jaunikiai, kurie norite mergaut, čia rasité ir merginų. Žodžiu sakant, bus visko, ko tik dušėlė trokšta.

Sekmadienį klausykite radio pranešimo, o išgarsite pakvietimą į pikniką jums žinomu laiku. Visi pasimatysime piknike Leicester, Mass., sekmadienį, rugpjūčio (Aug.) 9-tą dieną, pas p.p. Babrausko girioje. (Del platesnių žinių apie šį pikniką žiūrėkit skelbime šiame puslapy).

Kviečia Spaudos Komisija ir Valdyba

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radius — WHDH stoties (830 kilociklaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Worcesterio ir apylinkės lietuviams parupinta šioji programa per pasidarbavimą The Yeshinkas Insurance Agency, 12-A Vernon St., Worcester, Mass.

Šios savaitės radio programas bus sekantės:

1 — Don Russell's orkestra iš Montello. 2 — Ignas Kubiliunas iš So. Bostono. 3 — Laisvės Choro Vyrų Grupė po vadovyste Elenos Žukauskiūtės iš South Bostono.

Po programui prašome parašyt laiška arba atvirutę į stotį WHDH, Lithuanian Program, Boston, Mass. pranešdami kaip patiko programos. Jei norėtuomet išgirst kokią dainą ar muziką, malonėkit pranešt ir mes bandysim išpildyt Jūsų prašymus.

MILŽINIŠKAS PIKNIKAS

rengiamas Lietuvių Spaudos Rėmėjų del "A. L." Naudos

Sekmadienį, Rugpjūčio-Aug. 9, 1936

Babrausko Ukyje

MANVILLE GATVĖ LEICESTER, MASS.

Šį pikniką rengia 7-nios vietinės Draugijos: Šv. Jurgio, Šv. Kazimiero, Šv. Liudviko, Birutės Draugija, Moterų Kliubas, S.L.A. 57-ta kuopa ir S.L.A. 318-ta kuopa; taipat "A. L." skaitytojai ir rėmėjai. Todel piknikas turėtų but pasekmingas.

"Aušrelės" choras dainuos. Butkaus ir Antanavičiaus orkestra grajis lietuviškus šokius. Bus prakalbos, žaislai, skanaus alučio, vi sokių skanių valgių ir t.t. ir t.t.

Gerb. Worcesteriečiai ir apielinkės Lietuviai ir "A. L." skaitytojai. Širdingai visus kviečiame skaitlingai dalyvauti viršminėtame piknike ir paremt mūsų vietinę spaudą, o mes užtikriname, kad visi busite užganėdinti.

Kviečia visus Spaudos Rėmėjų Komitetas

KELRODYS: Važiuodami per Worcesterį važiokite iki Miesto Rotužės, nuo čia imkite South Main gatvę ir važiokite tiesiog iki Webster aikštės, kur Main gatvė pasisuka į dešinę pusę; pavažiavę 9-tu keliu per kokią 15-20 minutes matysite į dešinę pusę sportų aikštę, gi skersai kelią geltoną plytų bažnyčią, čia pat po dešine yra pirmą gasolino stotis, kur bus prikaltos pikniko iškamos; tuojau už tos gasolino stoties imkite kelią po dešine, pavažiavę kokia 3 ar 5 minutes rasite pikniką į kairiąją, ten automobilių tvarkytojas parodys, kur reikia automobilius pastatyt.

Apdraustam Namų Išmokėjimui Klinika

Antradienio vakare, rugpjūčio 4-tą įvyko du susirinkimai, laike kurių buvo išaiškintas planas apie FHA apdraustos namų skolos kliniką. Buvo du skirtingi susirinkimai, vienas Bancroft viešbutyje ir kitas Mechanics svetainėje. Bancroft viešbutyje įvyko tam tikslui puota, kurioj dalyvavo apie šimtas biznierių. Mechanics svetainėje susirinko apie aštuoni šimtai klausytojų. Su šiais susirinkimais pradėtas vajú suspažindint visuomenę su FHA veikimais ir skolinimo procedūra po Federalio Namų Akto (FA).

Pagal šitą naują sistemą, už namus bus galima išsimokēt bėgy iki 20 metų, mėnesinėmis mokėtimis, kaip už nuomą. Mokestys jima taksas, apdraudą nuo gaisro, procentus, principa ir kitas išlaidas, reikalingas namų užlaikymui. Pagal šitą planą penkių tukstančių dolerių vertės namas gali but nupirktas su vienu tukstančiu dolerių įmokėjimu ir F.H.A. apdrausta paskola už keturius tukstančius, kurs buty išsmokamas kas mėnesį po \$40.

F.H.A. klinika bus atidaryta nuo 9-tos valandos ryto iki 8-tos valandos vakaro, kasdiene, 536 Main gatvės. Visuomenę yra kviečiama atsilankyti ir pasitarti apie savo problemas su ekspertais, kurie bus iki šeštadienio.

Skaitlingiausias Piknikas Maironio Parke

Sekmadienį, rugpjūčio 2-tą, įvyko šv. Kazimiero parapijos metinė gegužinė, Maironio Parke. Virš trys tukstantai lietuvių atsilankė ir gausiai parėmė parapiją. Dvylika parapijos draugių bendromis iėgomis surengė šį pasekmingą pikniką.

Laike programos buvo ir prakalbu, kurias pasakė miesto politikieriai: senatorius John S. Sullivan ir Harold S. Donahue, demokratų kandidatai į majorus ir prof. Francis X. Powers, kurs kalbėjo už Charles F. Hurley, demokratų partijos kandidata į gubernatorių. Dalyvavo žymių svečių: kun. Konstantinas Vasy; kun. Pranas Skrudenis, M.I.C. iš Lowell; kun. Adomas Morkunas, M.I.C., iš Chicago,

Pardavimui

Noriu parduoti vieną namą, kur gali gyvent trejos šeimos ir vieną namą dvejų šeimynų gyvenimui; taipgi garadzius dviem karam; viskas už labai sumažintą kainą — \$7,000. Informacias gausite: 35 Ellsworth gatvės arba telefonu 2-1491. (32-34)

Kviečiame Atlankyti Mus Musų Naujoj Vietoj —

Atėkite pamatyti mūsų naują krautuvę, kur parodome rakandus — ant antro aukšto, prieš Kelley aikštę; pripildytą geros rūšies miegamojo kambario setais; seklyčios setais; patiesalais; pečiais — juodais ir įvairių spalvų; linoleumais; radio; skalbimo mašinomis, ir t.t.

TIKTAI PER ŠIĄ SAVAITĘ SUNKUS LINOELUMAS —
3 MASTAI \$1.00

RICHMAN'S FURNITURE CO.
ĮEJIMAS 253 HARDING ST. WORCESTER, MASS

Ill.; kun. Jonas Bakšys, Rochester, N. Y.; kun. Vincentas Čičauskas, Thompson, Conn., kun. Antanas Švedas, dabartinis Šv. Kazimiero bažnyčios vikaras. Buvo sportų, žaidimų, laimėjimų ir "beano" žaidimas. Žmonės linksminosi iki vėlai.

SHERMAN MIRĖ KEDĖJE

Newell P. Sherman mirė antradienį kaip 12:09 valandą ryte už prigirdymą jo žmonos Alice, Singletary ežere, Sutton, Mass., liepos 20-tą, 1935 metais. Paskutinėmis dienomis prieš mirties bausmės įvykdymą Shermano advokatas, jo tėvai ir draugai darė ką tik galėjo, kad mirtį atidėt iki rudens, bet pastangos buvo veltui. Nors buvo įteikta gubernatoriui 2 trečdaliai Shermano miestelio gyventojų parašai, su prašymu, kad dovantų jam, vinok tas nieko negelbėjo. Kun. Whitney, kalėjimo protestonų kapelionas buvo su Sherman, kada jį nuvedė į mirties kambarį. N. Shermano laidotuvės įvyko ketvirtadienio ryte, 9:30 valandą. Laidotuvės dalyvavo tik jo tėvai, brolis ir laidotuvių direktorius. Iš vakaro, šermyse buvo susirinkę apie dvylika giminės Longstreet Colonial koplyčioj, 31 Harvard gatvės. Tada buvo paprastos apeigos, kurios ėmė 25 minutes. Kapinėse nebuvo pokiu apeigu. Ant didelio pilko karsto buvo trys gėlių puokštės, viena iš kurių buvo nuo Shermano trijų vaikučių, dabar pasilikusių našlaičiai.

Piknikas

Metinis šv. Šeimynos Draugijos piknikas Aušros Vartų parapijos Darže įvks rugpjūčio 9-tą, kaip 1:30 po pietu.

Minėtas piknikas bus vienas iš visų parengimų gražiausias ir didžiausias, griež geriausia muzikantai. Bus visko ir valgyt ir gert. Galėsim visi gražiai laiką praleist gražiame pašnye.

Visas pelnas pikniko yra skiriamas del užbaigimo Aušros Vartų bažnyčios.

L. Volungevičius, rašt.

The Yeshinkas Insurance Agency

Pirmieji ir vienintėli lietuviai agentai Worcesterį, kurie turi galią rašyti kontraktus. Nariai Worcester Board of Underwriters in National Association of Insurance Agents. Nuo ugnies ir Automobilių apdraudimas. 12-A Vernon g-vės — tel. 3-3784, Worcester, Mass.

Arbatėlė

Rugpjūčio 3-čią dieną, buvo surengta poniai Paulinai Biblienei, prieš jos iškeliavimą su savo vyrų adv. Pranu Bubių į Vakarnes Indų salas ir Pietų Ameriką. Arbatėlė įvyko gydytojo Pranciškaus ir Marijonos Vaikšnorių namuose, 96 Vernon gatvės. Arbatėlėje dalyvavo sekancios worcesterietės: ponios Valerija Lozoraitienė, Marijona Ginkienė, Joana Dirsenė, Ona Korreivo, Florencija Karpavičienė, Anelė Tamulionienė, Julė Metrikaitė ir kitos. Buvo suteikta Paulinai Biblienei dovanų ir išreikšta linkėjimai del laimingos kelionės.

Išvyko į Pietines Valstijas

Dr. Pranciškus ir Marijona Vaikšnora; 96 Vernon gatvės, rugpjūčio 6-tą dieną, išvyko atostogoms į pietines valstijas. Kelionė užims apie dvi savaiti laiko. Pirmiausia, sustos New Jersey valstijoje paimt gydytojū poniją Emiliją Smith, kuri vyks kartu. Jie ketina aplankyti pietines valstijas, kaip Kentucky, West Virginia, Tennessee ir Texas valstijos parodą; gi sugrįž per New Orleans, Louisiana, Mississippi, Florida, Georgia, Alabama, So. Carolina, No. Carolina, Washington D. C., Baltimore, Md., New Yorką ir paskui namon.

Naujos Anglijos jaunimo Piknikas

Naujos Anglijos Lietuvos Vyčių apskritis rengia milžinišką pikniką sekmadienį, rugpjūčio 9-tą, Maironio Parke, Shrewsbury, Mass. Vietinė Vyčių kuopa rupinasi visomis rengimū smulkmenomis. Maironio parkas tū graži prie ežero vieta, kur yra proga maudytis ir laiveliais paplaukioti. Bus programa iš muzikos, sportų, šokių, žaidimų ir kitų įvairumynų, taipgi išlaidėjimų. Pradžią bus pirma valandą po pietų ir užsibaigs vėlai. Kviečiam visus lietuvius atsilankyti.

Valdyba

Vietiniai Vyčiai Išvyko į Seimą

Lietuvos Vyčių metinis seimas įvyko rugpjūčio 4-tą iki rugpjūčio 6-tos dienos, Providence, R. I. Abi Vyčių vietinės kuopos pasiutė savo paskirtus atstovus. Aušros Vartų parapijos Lietuvos Vyčių 116-tą kuopą atstovavo sekantieji: panelė Julė Metrikaitė, Jurgis Dubickas, Marijona Pigagiūtė, Joana Pigagiūtė ir Ieva Nedzveckaitė. Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa, šv. Kazimiero parapijos, prisiuntė šiuos atstovus: Joną Alavošų, Joną Bačinską, Vinčą Kereišį, Vinčą Puzarą ir Vinčą Bačkauską.

Mėnesinis Lietuvių Moterų Klubo Susirinkimas

Lietuvių Moterų Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks atėnantį antradienį, rugpjūčio 11-tą dieną, 8-tą valandą vakare. Bus svarbių reikalų aptartų, todėl visos narės būtinai atsilankykite į šį susirinkimą. Raštiniškė

Naujas Grožės Salonas

Šiomis dienomis Margaret's Grožės Salonas, bus atidarytas Rialto Name, 37 Millbury gatvės. Pirmoji atidarymo diena bus šeštadienį arba pirmadienį. Patarnavimas bus atliekamas per prityrusius darbininkus. Čia bus galima gauti visokį grožės ir plaukų sutaisymo patarnavimą.

Apdraudos Agentas Persikėlė į Naują Vietą

Leonas Paulauskas, gerai žinomas apdraudos agentas, kurs laikė savo raštinę Lietuvių Ukėsų Klubo name, 12A Vernon gatvės, šiomis dienomis persikėlė į naują vietą. Dabar p. Paulauskas priima savo klientus No. 4 Lafayette gatvės, Vaškelevičių name, šalia Dr. K. Zekaus, gerai žinomo dentisto ofiso.

Vincentas Meškinis Palaidotas

Vincentas Meškinis, 47 metų, Epping gatvė, Millbury, Mass., mirė pirmadienį, Worcesterio Miesto ligoninėje. Jisai dirbo American Steel and Wire kompanijos fabrike per paskutiniuosius 20 metų. Velionis paliaka savo žmoną Veroniką; sunų Joną; keturias pusseseres: A. Butkevičienė, Greenfield, Mass.; poniją W. Desautels, Turners Falls; J. Jurgelionienę, Worcesterį; Madeliną Meškiniutę, New Yorke; vieną brolių Juozą Meškinį, Greenfield, Mass.; tėvą Juozą ir pamotę Meškinius.

Laidotuvės įvyko iš J. Dirso koplyčios su gedulingomis mėsėmis, šv. Kazimiero bažnyčioj, 9-tą valandą, trečadienį. Karsną nešė sekantieji: Jonas ir Petras Jurgelioniai. Andrius Lukšys, Bronius Šibertas (tėvas ir sumus), ir Pranas Šipauskas. Palaidotas Notre Dame kapinė.

LIETUVIAI! SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono Pabandykite

Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

PARSIDUODA

Parsiduoda — 61 akrų žemės, geri trobesiai. Kaina \$1850. Farma 144 akrų, su trobesiais, \$2150. 3½ akrų plotis pačiame Worcesterį, miesto vanduo, graži vieta, geri trobesiai, kaina \$8300.

Biznio blokas, namai puikiausiame stovy, štorai, vieta del gražiausios užėigos del lietuvių, nes randasi centre lietuvių, vertės \$30,000, bet parsiduoda už \$15,000.

Žemė prie didžiausio Massachusetts kelio, graži vieta del biznio. Kaina žema. J. Burokas, 270 Millbury St.

Ant Išnuomavimo

Išsinuomuoja moderniškas 12 kambarių namas kampa Endicott ir Vernon gatvių. Tinkama vieta del gydytojo. Sąlygos — Tel. 6-2523.

Ypatingos Kainos Po Švenčių

NORE'S gėrymų krautuvė parupino nepaprastų nupiginimų savo klientams po švenčių. Tarp kitų nupiginimų, rasite puikiausius senus Kalifornijos vynus — "Port, Sherry, Muscadel", kurių kaina sekanti: už penktą 39c, pirmiau 69c; už ½ galiono 79c, pirmiau 99c; už galioną \$1.55, pirmiau \$1.95. Dar norime pa minėti kitą nepaprastą vertę: tyra distiliuota kadugių degtinė dabar parsiduos sekanciai: už puskvortę 49c, paprastai 60c; už galioną 95c, paprastai vertė \$1.15. Kas šeštadienį šioje krautuvėje rasite tikrai vertingų pirkinų už nupigintas kainas. Užlaikome pilniausį pasirinkimą Worcesterį. Žemiausios kainos už alų — vyną ir kitus gėrymus. NORE'S — 155-159 Water gatvės — Tel. 3-0250 — Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėlionis ir šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNIER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos
ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcesterį

DR. TESSMER
DENTISTAS
kambarys 206 Tel. 3-7365
(Virš Iver Johnsono Sportų Krautuvės)
306 MAIN ST. — WORCESTER

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

T. J. COONEY CO
PARINKTI ir IMPORTUOTI
Vynas — Degtinė — Alus
Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką
Neskaitykite už Alaus Dėzes
MES KALBAM LIETUVISKAI
Tel. Dial 2-9960
82 Millbury St. — Worcesterįje